NALEŻYTOSC POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM. WYDANIE II

Rok X. Kraków, niedziela 20 marca 1927 Nr. 72

NOWY DZIENNIK

Adres reda' ... Kraków, ul. Orzeszkowej 7.
Numer tele' ... kowe P. K. O. w Krakowie 400.630.
Na ... wniczej „NOWY DZIENNIK".
Wszelki ... nadsyłać wprost do Administracji.
... redakcji nie będą uwzględnione.
Rękor ... ıca. Za inseraty redakcja nie odpowiada.
Re' ... yjmuje od godz. 12 do 1 w południe.

Cena numeru **20** groszy

Prenumerata: w Krakowie i prowincji mies. Zł. 5'00 kwart. Zł. 15'00
w Krakowie z odnoszen. do domu „ „ 5'20 „ „ 15'60
Na prowincji z przesyłką poczt. „ „ 5'60 „ „ 16'80
Zagranica z przesyłką pocztową „ „ 9'00 „ „ 27'00
Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia za słowo Zł. 0'15, wiersz milimetr. 1-szp. Zł. 0'20, nadesłane Zł. 0'60, wiersz milim. 1-szp. w tekście Zł. 0'85, wiersz milim. 1-szp. na 1-ej stronie Zł. 1'—, gratulacje Zł. 10, inseraty zamiejscowe o 50%, zagranicz. o 100% droższe.

Pukanie do bram Ameryki

Kraków, 19 marca.

(Th.) Między uchwałami, powziętemi na Kongresie Żydowskim w Ameryce, o których wczoraj była mowa na tem miejscu, znajduje się jedna, wymagająca osobnego omówienia. Idzie mianowicie o rezolucję, domagającą się liberalniejszego traktowania imigracji do Ameryki. Rzecz istotnie niezmiernie ważna dla żydostwa wschodnio-europejskiego.

Stan faktyczny jest ogólnie znany. Od czterech lat Ameryka zamknęła niemal zupełnie swoją bramę dla imigrantów. Sztucznie wykombinowana „kwota" ogranicza prawie-że do zera imigrację z krajów wschodnich i południowych Europy. Nowa teorja, jaką sobie spreparował najmłodszy, dopiero po wojnie światowej świeżo upieczony nacjonalizm północnoamerykański, rozróżnia w ludzkości europejskiej dwie rasy: północną, jako wyższą i południowo-wschodnią jako niższą. Dla wyższej rasy, z którą dumna rasa anglosaska chętnie by się zmieszała, wyznacza się duży kontyngent imigracyjny, niższą zaś chciałoby się zupełnie wykluczyć, wyznaczając dla niej znikomą wprost kwotę. Dla Polski, np., wynosi kwota na rok bieżący niedużo więcej jak 5,000, wliczając w tę cyfrę już tak zwanych uprzywilejowanych, jak żony i nieletnie dzieci obywateli amerykańskich. To się równa niemal szczelnemu zamknięciu bram amerykańskich dla obywateli polskich, rosyjskich, włoskich itd. Kraje zaś, z których się chętnie przyjmuje emigrantów, np. Skandynawja, Anglja, a nawet Niemcy, tylko w małej mierze korzystają z tego dobrodziejstwa, gdyż nie mają u siebie przeludnienia i ich stosunki gospodarcze nie zmuszają obywateli do szukania chleba za oceanem.

Rzecz jasna, że ten okropny zakaz imigracyj ny spada całym swoim ciężarem na Żydów, dla których „kij wędrowny" jest jedynem uzbrojeniem w strasznej, nieraz już wprost beznadziejnej walce o byt.

Kongres Żydowski żąda otwarcia bram dla imigrantów. Może nie tak śmiało — otwarcia na oścież, ale przynajmniej rozszerzenia szpary, przez którą wpuszcza się do Ameryki według jej ostatniej tendencji ustawodawczej. — Żąda się tego w imię tradycji wolnościowej, panującej rzekomo jeszcze po dziś dzień w Ameryce, a tak samo w imię niewątpliwego historycznego faktu, że właśnie imigranci europejscy, a wśród nich pochodzący ze wschodniej Europy, Amerykę Północną wybudowali i uczynili ją wielką i bogatą, taką, jaką ona teraz jest. Całe gałęzie przemysłu, prosperujące i kwitnące i dające Ameryce niezmierzone bogactwa, stworzyli faktycznie Żydzi z Rosji, z Polski, z b. Galicji, z Rumunji itd.

Czy ten apel znajdzie posłuch? Niewiadomo. Raczej należy wątpić. Nastrój bowiem, który każe zamykać bramy, nie jest wypływem rozumowych rozważań w dziedzinie gospodarczych zagadnień, tylko, jak wspomniano, erupcją nacjonalizmu.

Spotyka się, coprawda, tu i ówdzie obliczenia, które wskazują na to, że Ameryka za sto lat stanie się ciasną dla samych Amerykan. Ale to jest naturalnie wierutnym nonsensem. Trzeba tylko widzieć te olbrzymie wolne przestrzenie nawet w dobrze zaludnionych miastach miljonowych, jak Chicago, Cleveland, Pittsburg i t. d., ażeby się przekonać, że Ameryka ma jeszcze wygodne pomieszczenie dla setek miljonów ludzi. A trzeba tylko widzieć te niezmierzone przestrzenie pól nieobsianych, ażeby wiedzieć, ile żywności Ameryka jeszcze może wyprodukować. Toć to był ten wielki kryzys agrarny, że rolnicy musieli zostawiać olbrzymie obszary nieuprawione, bo nie mieli rynku zbytu na swoje zboże. Podczas wojny, kiedy Ameryka była dostawczynią zboża dla całej niemal Europy, rolnicy, zachęceni wysoką ceną, wzięli pod pług duże połacie ziemi. Po wojnie musieli tego zaniechać, a nawet dla ograniczonej produkcji rolnej nie mieli zapotrzebowania, tak, że im się praca nie opłacała. Rząd projektował nawet wypłacanie dużych

premji dla rolnictwa. Po części też te zamiary wykonywał.

Miejsca i żywności ma Ameryka jeszcze pod dostatkiem dla setek miljonów. Nawet obawa robotnika o konkurencję przybysza a tem samem o obniżenie swojego standard of life, jest zupełnie nieuzasadniona, bo pracy jest olbrzymio dużo. Na razie niema bezrobocia w Ameryce, a cały strach syndykalizmu amerykańskiego — właściwego socjalizmu w znaczeniu europejskiem prawie-że tam niema — odnosi się także do dalekiej przyszłości.

A zatem — nie gospodarcze względy dyktowały zamknięcie bram przed emigracją, tylko obawa przed — zanieczyszczeniem rasy. Różne Ku-Klux-Klany, walczące przeciw katolikom, Żydom i murzynom, mają swój decydujący wpływ na urobienie mentalności przeciętnego Amerykanina, chociaż żaden szanujący się oby watel amerykański do nich się nie przyzna.

I to właśnie jest smutny objaw świadczący o znacznem obniżeniu ogólnego poziomu ety cznego w dzisiejszej ludzkości. Nastroje napół barbarzyńskie zabijają w duszy wszelką litość i wszelkie względy dla cierpiących bliźnich. A jednak Ameryka kapie formalnie od humanitarności, a w znacznej mierze rzeczywiście istnieje duży zasób humanizmu w ogólnym nastroju amerykańskim. Ryk szowinizmu przecież wszystko zagłusza. Amerykanin lubuje się bardzo w sentymentalności a choćby się przyjęło pewną przymieszkę hypokryzji, — o którą się powszechnie w Europie oskarża Amerykan, — to jednak pozostanie jeszcze sporo prawdziwej i szczerej szlachetności. A mimo to nie można było dotychczas przełamać okru cieństwa zamykania bramy.

Czy znajdzie się droga do uczucia amery ańskiego, skoro rozum najmniej ma wspólnego z zainicjowanem i wprowadzonem przez Johnsona i tow. ustawodawstwem imigracyjnem? Żydzi amerykańscy, coprawda, rzetelnie pracują, ażeby osłabić zamach Johnsonów, ale bez skutecznie, jak dotąd. Mimo to nie powinni oni ustać w swoich usiłowaniach My stąd mu simy ich do tych usiłowań bezustannie zachęcać. My musimy silnie pukać do bram amerykańskich, aż się otworzą. Dziesiątki tysięcy Żydów czekają na otwarcie bram amerykańskich jak na jedyne zbawienie. Tam mają swoich żywicieli, a tu muszą głodować.

Kongres Żydowski w Ameryce dobrze zrobił, że ten apel wystosował do miarodajnych czynników, a dobrze się zasłuży sprawie żydowskiej, jeśli z całą energją będzie powtarzał to żądanie, aż do samego skutku.

Rząd chce narzucić swój arbitraż w strajku łódzkim

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 18 3. Sin. Dziś o godzinie 1 rozpoczęło się nadzwyczajne posiedzenie rady mi nistrów w związku z sytuacją wytworzoną wczoraj na skutek rozbicia się rokowań przemysłowców z robotnikami i zapowiedzi ogłoszenia strajku powszechnego. Rada ministrów po szczegółowem rozpatrzeniu sprawy postanowiła użyć wszelkich środków, aby zlikwidować strajk. Wobec tego w imieniu rządu zwrócono się telefonicznie do obu stron z propozycją oddania sprawy pod arbitraż rządu. Przytem w telefonicznej rozmowie wskazano powody skła niające rząd do narzucenia tego arbitrażu. Jednakże arbitraż ten nastąpi tylko wtedy, gdy robotnicy do tego czasu, t. zn. najwyżej do poniedziałku przystąpią już do pracy. W każdym razie rząd czeka na odpowiedź do soboty, do godziny 4 popołudniu.

W międzyczasie odbyło się posiedzenie międzyzwiązkowej komisji strajkowej, gdzie uchwalono proklamować strajk powszechny na sobotę rano. Zrozumiałe, że uchwała ta nastąpiła przed zakończeniem posiedzenia rady ministrów. Wobec tego odbywa się w tej chwili drugie posiedzenie komisji międzyzwiązkowej. Jednakże liczą się w tej chwili poważnie, że komisja międzyzwiązkowa nie pójdzie na kom promis a to ze względu na skład arbitrażu. Mianowicie z ramienia rządu wchodzą: p. wicepremjer Bartel, minister przemysłu i handlu Kwiatkowski oraz minister pracy Jurkiewicz. Krążą pogłoski, które doszły do wiadomości komisji międzyzwiązkowej, że tak min. Kwiatkowski jak i wicepremjer Bartel uważają, że stanowisko robotników w tej chwili jest niesłuszne i że strajk był przedwczesny.

Jednocześnie przedstawiciele stronnictw robotniczych skarżą się na zbyt ostre zachowanie się policji wobec strajkujących, szczególnie rozpędzanie robotników, przeszkadzanie w zgromadzeniach itd. Ten moment psychologi czny może się istotnie przyczynić do nieustępliwości robotników.

—o—

Z GIEŁDY

Giełda krakowska.

Kraków, 18. 3. Akcje zniżkowo, dolar nieco mocniej.

Akcje: Przemysłowy 0.21, 0.22, Małopolski 0.28, Ziemski Kredytowy 0.05, Tohan 0.45, 0.46, Zieleniewski 17.50, 17.75, Parowozy 0.82, Górka 34, Siersza 3.80, Azot 0.90, Strug 0.55, 0.60, Elektryczność 37, 38, Chodorów 119, Chybie 6.25.

Od początku dzisiejszego zebrania panowała na rynku efektów tendencja zniżkowa, która objęła prawie wszystkie papiery, tak cięższe jak i lżejsze. Mimo nastroju słabego, zainteresowanie dość znaczne, jedynie po kursach stale niższych. Obroty znaczniejsze Zieleniewskim, który cieszył się silniejszą chęcią kupna jako i Chodorów. Reszta stosunkowo w małych obrotach. Jedynie Strug utrzymany na ostatnim poziomie. Nastrój słaby panował aż do końca zebrania. Ruch na ogół słabszy, realizacja dość znaczna.

Dla nienotowanych sytuacja podobna. Jaworzno w zaofiarowaniu bez transakcyj. Znacznie słabiej B. Polski 124.50—121, Cegielski 35, Nobel 4.40—4.25, Nitrat 0.40 i Automotor 2.30. Z innych Nafta Polska 0.42—.047, Tepege 0.21, Len 0.30, Ruch nieco silniejszy. Za papierów procentowych robiono Dolarówką po kursie 52, słabiej.

Na rynku walutowym tendencja nieco mocniejsza dla dolara gotówkowego, czeki bez zmiany. Zainteresowanie większe przy stosunkowo niewielkiej ilości materjału. W Krakowie gotówka 8.94 1/4—8.94 3/4, czeki bankowo 8.97. Warszawa gotówka 8.93 1/4—8.93 3/4, czeki 8.96. Lwów gotówka 8.94—8.94 1/4, czeki 8.97, Katowice gotówka 8.94—8.95, czeki 8.97. Bank Polski płacił w dalszym ciągu za gotówkę 8.90, za czeki 8.93.

Giełda płodów rolniczych w Krakowie z dnia 18 bm. Ceny za 100 kg — parytet Kraków. Pszenica czerw. i żółta kraj. dwor. 72/73 57·00—58·00, pszenica targowa 73/77 55·00—55·50. żyto dworskie kraj. 67/68 43·00—44·00, żyto targowe 64/65 41·50—42·00, jęczmień do siewu 45·00—46·00, jęczmień na krupy 37·00—38·00, kukurudza krajowa 32·50—34·50 kukurudza Cinquantino 35·00 — 3·600, siano słodkie 10·00 — 10·50. siano średnie 8·50— 9·50, słoma długa 4·50—5·00, słoma mierzwa luzem 3·50— 4·00, ziemniaki gorzel. ·00 — ·00, mąka pszenna okr. krak. wym. 45 proc. Nr. 92·00—93·00, mąka pszenna okr. krak. wym. 50 proc. 91·00—92·00, mąka pszenna okr. krak. wym. 60 proc. 00·00—00·00, mąka pszenna z młyn. kong. Nr. 0000 84·00—85·00, mąka pszenna z młyn. kong. grysikowa 89·00—90·00, mąka żytnia okr. krak. wymiału 60 proc. 64·00—65.00. mąka żytnia okr. pozn. wymiału — proc. 65·50—66·50, otręby żytnie 28·00—29·50, otręby pszenne 28·00—29·50, pęcak zwyczajny 60 proc. 52·00—53·00, pęcak okrągły 54.00—55·00, siekanka jęczmienna 54·00—55·00, kasza jagiana krajowa —·00——·00, kasza jaglana zagraniczna 83·00—84·00. kasza tatar cała 86·00—87·00. kasza tatar. łamana 84·00—85·00, kasza tarnopolska 89·00—90·00, ryż Burma II. 91·00— 92·00.

Tendencja ogólna: ustalona, dowozy bardzo silne.

Giełda warszawska

Warszawa, 18. 3 PAT. Bank dysk. 16.25, 16, Bank handl. i przem. 6.25, 6, Bank przem. Lwów 0.22, Bank Polski 124, 120, 120.25, Tow. Spółdzielcze 100, Bank zach. 3.40, 3, 3.10, Zjedn. ziem. pol. 2.50, 2.60, Bank zw. sp. zarobk. 15.75, 14, Sole potasowe 7.50, Puls 7, Spiess 75, Elektrownia w Dąbrowie 55, Siła i Światło 93, 95, Chodorów 116, Czersk 0.74, 0.70, Częstocice 2.75, 2.50, Michałów 0.53, 0.50, Cukier 4.50, 4.30, Firley 58, Łazy 0.32, 0.31, 0.33, Wysoka 6.50, Brovn Boveri 2.30, Węgiel 93, 88, 89, Nobel 4.40, 4.10, Zgierz 2, Cegielski 33, Fitzner 6, Lilpop 21, 21.75, 21.50, Modrzejów 7.20, 6.70, Norblin 128, 127, 130, Ostrowieckie 15.50, 15, 15.25, Parowozy 0.80, Pocisk 2.85, Ortwein 0.48, 0.47, Ron i Zieliński 0.75, Rudzki 1.60, 1.53, Zieleniewski 18.25, Starachowice 2.90, 2.74, Żyrardów 16, 15, 15.30, Borkowscy 2.40, 2.45, 2.35, Haberbusch 110, Jabłkowscy 0.28.

Papiery procentowe: 5 proc. pożyczka konwersyjna 60—59, pożyczka kolejowa 101.50—102, dolarówka 84.50—85.50, premjówka 49—50—49.

Warszawa 18 bm. (PAT.) **Giełda waluty**
Dolary 8·92. sprz. 8·94. kup. 8·90.
Holandja 358·95. sprz. 359·85, kup. 358·05.
Belgja 124·78, 125·09, 124·47.
Londyn 43·55 sprz. 43·66. kup. 43·44
N. Jork 8·95. sprz. 8·97. kup. 8·93.
Paryż 35·15. sprz. 35·22. kup. 35·05.
Praga 26·57 sprz. 26·63 kup. 26·51.
Szwajcarja 172·58, sprz. 173·01 kup. 172·15
Włochy 41·16, 41·26, 41·06.
Wiedeń 126·16, sprz. 126·57 kup. 125·85

Kronika telegraficzna

— Wczoraj o godzinie 1.30 nad ranem zmarł w Augsburgu na grypę drugi i ostatni syn ministra Reichswehry Gesslera w wieku lat 20. Starszy jego syn zmarł przed dwoma laty w wieku lat 21.

— Kwestja wyboru nowego prezydenta napotyka na poważne trudności, ponieważ dotychczas nie wysunięto takiej kandydatury, aby można liczyć na zdecydowaną większość.

— Sekretarz skarbu Mellone oświadczył, iż skutkiem nadwyżek podatkowych, nastąpi wkrótce obniżenie podatku dochodowego w Stanach Zjednoczonych.

— Wedle doniesień „Chicago Tribune" z Pekinu, miała zostać p. Borodin i trzech kurjerów sowieckich odstawiona do Pekinu, gdzie staną przed sądem pod zarzutem szpiegostwa.

Giełda lwowska

Lwów, 18. 3. (O) Na giełdzie panowała dziś baissa, wszystkich akcyj. Jaworzno rozpoczęło kursem 19.75 i stopniowo obniżyło się na 18.50. Ogólny obrót 5 tysięcy sztuk. Na giełdzie oficjalnej baissa przybrała na rozmiarach. Najwięcej ucierpiały papiery ciężkie, jak Gazy wsch., Wespe, Bank Polski. Gazy spadły z 34.50 na 27.65.

Podaż wszystkich papierów przewyższa popyt.

Na giełdzei oficjalnej notowano następujące transakcje: 4 proc. listy złotowe T.K.Z. 43.50 proc., 4-pro cent. listy zastawne Banku Hipotecznego 46.93, Bank Przmeysłowy 0.22, Browary 140, Chybie 6.20, 6.10, 6.15, Gazy 30,29.65, Lokomotywy 2.20—2.25, Parowozy 0,85—0.90, Wespe 24—23.85.

Dolary płacono 8.95 w żądaniu. Srebro spadło w cenie o 1 procent.

Na giełdzie zbożowej tendencja utrzymana przy kursach niezmienionych. Pszenicę notowano 56—57, żyt 401—42, jęczmień 41—42, owies 33 i trzy czwarte do 34 i trzy czwarte.

Giełda wiedeńska

Wiedeń d. 18 b. m. (P. A. T.). **Dewizy.** Amsterdam 288·95, Belgrad 12·46, Berlin 168·32 Bruksela 98·55, Budapeszt 123·86. Kopenhaga 189·10 Londyn 34·45, Madryt 128·86, Medjolan 32·56, Nowy York 709·50, Oslo 185·20, Paryż 27·79 Praga 21·01 Sofja 5·11, Sztokholm 189·95, Warszawa 79·——79·50 Zurych 136·55. Amerykańskie 706·75. niemieckie 168·18 angieskie —·—, polskie —·— —·—, szwajcarskie ——— czeskie 20·98, Węgierskie 123·72—.

Akcje: Zieleniewski 14·08, Silesja —·—. Fanto 10·—, Gal. karpaty 35·50, Galicja 129·. Siersza 3·20 Bank małopolski —·26 Bank Hip. —·— Tepege —·—

Giełda zurychska

Zurych, 18. 3 PAT. Paryż 20.34 i pół, Londyn 25.23 3/4, Nowy Jork 5.19 7/8, Belgja 72.27, Włochy 23.82, Hiszpanja 90.80, Holandja 208.02 i pół, Berlin 123.30, Wiedeń 73.15, Sztokholm 139.15, Oslo 135.65, Kopenhaga 138.50, Sofja 3.75, Praga 15.40, Warszawa 57.95, Budapeszt 90.80, Białogród 9.13 i pół, Ateny 6.70, Konstantynopol 2.60, Bukareszt 3.12 i pół, Helsingfors 13.10.

Giełda nowojorska

Nowy Jork, 18. 3 (AW). Warszawa 11.37, Londyn 485 i pół, Paryż 391.50, Wiedeń 14 1/16—14 1/8, Praga 296 1/4, Włochy 459, Belgja 13.91, Budapeszt 17.50, Szwajcarja 19.24, Helsingfors 252, Sofja 0.72, Holandja 40.01, Oslo 26.10, Kopenhaga 26.64 i pół, Sztokholm 26.77, Hiszpanja 17.45, Bukareszt 60, Ateny 23.27 i pół, Belgrad 167, Montreal 99.

Projekt kontroli amerykańskiej nad działalnością B. P.?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 18. 3. Sin. Jak już donieśliśmy, wracają w tych dniach do Warszawy pp. Krzyżanowski i Młynarski po kilkutygodniowym pobycie w Ameryce. Jak się dowiadujemy, delegacja spotkała się w St. Zjednoczonych z propozycją kontroli amerykańskiej nad działalnością Banku Polskiego, dokonywanej w ten sposób, że wicedyrektorem Banku Polskiego byłby Amerykanin, jakoteż kontroli tzw. funduszu inwestycyjnego. Oczywiście delegacja nie posiadając w tej sprawie uprawnień, nie powzięła żadnej uchwały.

Jak się dowiadujemy, delegacja wstąpi w przejeździe do Londynu. W tym wypadku chodziłoby o porozumienie się z angielskiemi sferami finansowemi.

Komisja konstytucyjna przystąpiła do obrad

nad projektem ustawy o walce z komunizmem

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 18. 3. Sin. Dziś rozpoczęła się w sejmowej komisji konstytucyjnej pod przewodnictwem posła Głąbińskiego dyskusja nad ustawą o zwalczaniu komunizmu. Referował poseł **Berezowski** (ZLN). Treść tej ustawy podaliśmy w swoim czasie.

Komisja przeprowadziła dziś obszerną dyskusję ogólną nad projektem. Pos. **Hartglas**, (Koło Żyd.) domaga się, aby przedewszystkiem co do wniosku wypowiedziała się komisja prawnicza sejmu, której również wniosek ten został przedłożony.

Pos. **Popiel** (NPR) wnosi o odroczenie obrad do czasu oświadczenia się w sprawie wniosku p. ministra spraw wewn.

Pos. **Czapiński** (PPS) uważa, że ustawa jest całkowicie szkodliwa i niepotrzebna i stawia wniosek o przejście nad całością ustawy do porządku dziennego.

Następnie przemawiał pos. Bagiński (Wyzwolenie) i pos. **Schipper** (Koło żydowskie, który oświadcza m. in., że partja komunistyczna powinna być zalegalizowana. Sąsiedztwo Rosji nie może być argumentem contra, jak świadczy przykład Austrji z roku 1919, gdzie mimo sąsiedztwa komunistycznych Węgier i Bawarji partję komunistyczną legalizowano. Żydzi i mniejszości narodowe są szczególnie czuli na punkcie ustaw wyjątkowych, gdyż partje nacjonalistyczne skwapliwie nadużywają hasła walki z komunizmem dla rozrachunków z mniejszościami.

Ostro przeciwko ustawie występuje pos. Niedziałkowski (PPS). Po ukończeniu dyskusji generalnej, komisja przystąpiła do głosowania. Wniosek posła Czapińskiego o przejście do porządku dziennego nad ustawą upadł większością głosów prawicy i Piasta przeciwko głosom robotniczym i mniejszości narodowych. Upadły także inne wnioski, jak posła Ptażewicza (Ch. D.) o przesłanie ustawy do podkomisji. Wobec tego, że wszystkie wnioski upadły, komisja na wtorkowem posiedzeniu przystąpi do dyskusji szczegółowej.

Z komisji administracyjnej

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 18. 3. Sin. Na dzisiejszem przedpołudniowem posiedzeniu sejmowej komisji administracyjnej załatwiono w trzeciem czytaniu projekt ustawy o powiatowych związkach komunalnych z wyjątkiem artykułu 3, który, jako związany z ordynacją wyborczą do rad powiatowych, odesłano do podkomisji.

Popołudniu, jutro i w poniedziałek obradować będą trzy podkomisje celem ostatecznego sformułowania przesłanych im artykułów, które mają być przedstawione na posiedzeniu pełnej komisji, które odbędzie się we wtorek po plenarnem posiedzeniu izby.

Posiedzenie komisji pięciu

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 18. 3. Sin. Dziś odbyło się posiedzenie sejmowej komisji pięciu w sprawie sprawozdania Najwyższej Izby kontroli państwa za rok 1926. Komisja rozdzieliła referaty.

Złośliwi twierdzą...

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 18. 3. Sin. Dowódca okręgu korpusnego we Lwowie b. premjer generał Władysław Sikorski przybył do Warszawy. Pan generał przybył w charakterze prywatnym i pokazuje się na ulicach w ubraniu cywilnem. Złośliwi twierdzą, że nieobecność gen. Sikorskiego we Lwowie, a p. marszałka sejmu Rataja w Warszawie jest związana z sobotnim dniem imieninowym marsz. Piłsudskiego.

Jutro przedstawiciele rządu złożą p. marszałkowi Piłsudskiemu powinszowania. Nieobecnego marszałka sejmu Rataja zastąpi wicemarszałek Daszyński. We Lwowie nieobecnego dowódcę O. K. generała Sikorskiego zastąpi inspektor armji gen. Norwid-Neugebauer.

Pos. Kiernik o zmianie ordynacji wyborczej

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 18 3. Sin. Wasz współpracownik miał dziś rozmowę z medjatorem podkomisji konstytucyjnej posłem Kiernikiem. Pos. Kiernik zastrzegł się na wstępie, że nie występuje w charakterze medjatora, lecz stara się znaleźć podstawy do porozumienia, nie wierząc zresztą czy uda się zmienić ordynację wyborczą poważnie. Przypuszcza jednak, że znajdzie się podstawa do zabezpieczenia praw mniejszości polskiej na kresach.

— Delegacja Karaimów poczyniła zabiegi u rządu przyznanie specjalnych zasiłków dla odnowienia świątyni w Haliczu.

KRONIKA LWOWSKA

(Telefonem od naszego korespondenta)

Proces o szpiegostwo

Lwów. 18. III. (O) Przed tutejszym sądem okręgowym toczyła się dziś rozprawa przeciwko Osypowi Ukzowowi, b. dowódcy brygady ukraińskiej, oskarżonemu o zbrodnię szpiegostwa. Oskarżony miał wedle aktu oskarżenia prowadzić na terenie Małopolski szpiegostwo na szeroką skalę. Ukzow został uwolniony.

Potworne dzieciobójstwo

Z Przemyśla donoszą: Jeden z robotników, idących wczesnym rankiem do roboty, zauważył przy ulicy Dworskiej na progu kramu żydowskiego zawiniątko, owinięte w gazetę żydowską. Robotnik ów podniósł zawiniątko i rozwinął gazetę. Oczom jego przedstawił się okropny widok, W zawiniątku znajdowały się zwłoki kilkudniowego dziecka.

Stwierdzono, że zwłoki opakowane były w numerze „Forwärtsu“. Dochodzenia ustaliły, że dziecko zostało podrzucone przez pewną stróżową na próg sklepu żydowskiego, aby w ten sposób odwrócić od siebie uwagę.

Wywiad ze Stresemannem

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 18. 3. Sin. Współpracownik „Czerwonego Kurjera“, miał rozmowę z niemieckim ministrem spraw zagr. p. Stresemannem. Mówiąc o stosunkach polsko-niemieckich, Stresemann oświadczy, że uważa rezultat rozmowy z p. Zaleskim, jako fakt szczęśliwy o europejskiem znaczeniu. Brak normalnych gospodarczych stosunków jest absurdem, czego długo organizm Europy tolerować nie może. W dalszej rozmowie zapytał dziennikarz m. in., czy min. Stresemann poruszył w swoich rozmowach z min. Zaleskim sprawę korytarza pomorskiego. Stresemann odpowiedział, że jest to sprawa nie nadająca się do dyplomatycznej dyskusji.

Z państwa ładu, bojaźni i -- chuliganerji

Wiedeńska „Arbeiterzeitung“ przynosi wiadomość, że austrjacka nauczycielka Eliza Pfeifer popełniła w Budapeszcie w „Ognisku niemieckich nauczycielek“ samobójstwo. Eliza Pfeifer zaangażowana została z Wiednia do Budapesztu, jako nauczycielka do dzieci wysokiego urzędnika węgierskiego Zoltana Vakry. Po trzech miesiącach wypowiedziano jej posadę, a jej chlebodawca wpadł na genjalny wprost pomysł, ale tylko na Węgrzech możliwy do urzeczywistnienia, by donieść, że obraziła naród węgierski. Gorliwy patrjota węgierski uczynił to tylko w tym celu, by nie płacić ustawowego odszkodowania. Biedna ofiara została aresztowana i była przez kilka miesięcy trzymana w więzieniu śledczem. Niedawno dopiero odbyła się rozprawa, a chociaż nie było żadnych dowodów winy, zasądzono Pfeifferównę na trzy tygodnie aresztu. Przejścia te złamały duchowo biedną kobietę i doprowadziły ją do samobójstwa.

* * *

Żył sobie w Budapeszcie Stefan Nagy, sędzia przy trybunale handlowym. Referatem jego były ugody przymusowe i konkursy. Od dłuższego czasu zwróciło powszechną uwagę, że p. Nagy prowadzi nader wystawne życie, że nieraz dziennie trzy albo cztery razy składał do banków oszczędności w kwocie 50 do 100 miljonów, że niedawno kupił dom za jeden miljard węgierskich koron. Okazało się, że Nagy zorganizował bandę z adwokatów i agentów, że tylko swoim adwokatom powierza konkursy, atoli pod warunkiem, by mu odstępowali połowę honorarjum.

A p. Stefan Nagy niebył wcale skąpym w przyznawaniu swoim adwokatom bardzo wysokich honorarjów. Pozatem sąd ustalił, że Nagy miał metresę, nazywającą się charakterystycznie Lubik, która rzekomo wykonywała zawód stenotypistki. Panna Lubik była „konkursową“, stenotypistką, to znaczy każdy adwokat z bandy Nagyego, gdy otrzymał konkurs, musiał równocześnie zgdzić się na posadę dla p. Lubik, która po kilku tygodniach chorowała i za wysokiem odszkodowaniem rezygnowała z posady.

Teraz ta cała banda, a więc sędzia Nagy, jego żona, 18 adwokatów i trzech rzeczoznawców buchalterów. siedzi pod kluczem.

* * *

Inna afera przydarzyła się urzędnikom rządowego biura pracy w Miskolczu, którzy stanęli przed trybunałem za to, że kobiety, szukające pracy, oddawali do domów rozpusty. Wypadków takich stwierdzono kilkanaście. Urzędnicy utrzymywali ścisły kontakt z właścicielami lupanarów i w ten sposób zarabiali grube kwoty.

Dzieje się to wszystko w państwie bojaźni bożej, gdzie policja prowadzi wojnę z niemoralnością i zepsuciem.

—o—

Lista Nr. 77

Funduszu Łańcuchowego

na rzecz Żydowskiego Domu Akademickiego w Krakowie.

(Datki składać należy na konto PKO 406.365)

I. I. A. Eigenfeld ze Stanisławowa składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Salo Wachsa prok. w Stanisławowie, 2. Henryka Schiessa Dyr. w Stanisławowie, 3. Inż. Henryka Windreycha w Stanisławowie, 4 Prezesa Stow. Kupców J. Haftena w Stanisławowie

II. Beno Thieberger z Wadowic składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Adolfa Wasserteilla w Wadowicach, 2. Ignaca Tindla w Wadowicach, 3. Dra Stanisława Korna w Wadowicach, 4. Tadeusza Korna, 5. Henryka Thieberga w Wadowicach, 6. Henryka Kornhausera w Nowym Sączu, 7. Stefana Hoffmanna w Wadowicach.

III. Dereżycka Rafinerja Olejów Mineralnych Sp. z ogr. odpow. z Drohobycza składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Firmę Rympel i Ska, 2. Bank Hipoteczny w Krakowie, 3 Firmę Schleyen i Ska, 4. Ch. Mineberga w Warszawie, 5. Powszechny Bank Związkowy w Drohobyczu, 6. Warszawski Bank Dyskontowy w Drohobyczu, 7. Firmę „Oleum“.

IV. Maurycy Becker składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Helenę Soldingerównę.

V. Dr. O. Kleinfeld z Białej składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Dra Gerbera w Białej, 2. Dra Jampla w Białej. 3. Dra Fristera w Bielsku, 4. Dra Ebersohna w Białej, 5. Leona Mellera w Czarnym Dunajcu.

VI. Mgr. Izydor Opoczyński składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1 Mgra H. Rosenbauma, 2. Mgra M. Raszbauma, 3. Dra S. Löffelholza.

VII. Dr. Ignacy Kranz z Żywca składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Dra Bron. Hupperta w Wadowicach, 2. Hugo Reicha w Łodygowicach ad Żywiec.

VIII. Majer Jakubowicz z Bochni składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Mosesa Hechla w Łapanowie, 2. Samuela Lauba w Brzesku, 3. Mendla Brodmanna w Bochni, 4. Izydora Haasa w Jaśle, 5. Salomona Kemplera, 6. Józefa Jakubowicza w Bochni, 7. Izaka Jakubowicza w Bochni, 8. Braci Kalfus w Bochni, 9. Salomona Bluma w Tarnobrzegu.

IX. Fabryka miodu „Zagłoba“ składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Pinkusa Landaua, 2. Jakóba Brumera, 3. Leona Waldmanna, 4. Pierwszą Krajową Fabrykę Słomianek we Wieliczce, 5. M. Freifelda, 6. Jana Brumera, 7. Firmę „KWAST“.

X. Metzger składa 10 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. A. Freudenfelda, 2. Lolka Weisenberga.

XI. E. Kornblum „Papeterja“ ze Lwowa składa 5 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Kluczewską fabrykę papieru w Warszawie, 2. S. D. Dienngottów we Lwowie, 3. Juljusza Philipa we Lwowie, 4. Bernarda Hacka we Lwowie, 5. Blumo Haka we Lwowie, 6. Ch. Scharffa we Lwowie, 7. Firmę „Leopolia“ we Lwowie, 8. B. Bardacha we Lwowie.

XII. Zofja Kampfówna składa 5 zł. i wzywa o złożenie odpowiedniej kwoty: 1. Dr. Arnoldównę, 2. Gizelę Weinfeldównę, 3. Helenę Freundlichową w Krynicy, 4. Dra Bronisława Mohra w Nowym Sączu, 4. Dra M. Kelinmanna w Łącku, 5. Inż. Edwarda Nagelberga.

XIII. Dr. Bernard Kohn z Nowego Targu składa 20 zł., Dr. A. Schächter z Przemyśla 10 zł., Aleksander Ginzig 5 zł., Dr. D. Förster z Kalwarji 25 zł. Inż. M. Urabin 5 zł. Dr. Gabrjel Knoller 25 zł. J. Kohn z Warszawy 25 zł. Stanisław Szereszewski z Warszawy 25 zł.

PRZEGLĄD GOSPODARCZY.

Ze świata naftowego

(Kor. wł.). Drohobycz, w marcu.

Na targu ropnym tendencja utrzymana: cena ropy marki „Borysław“ wynosi obecnie 240 dol. am. za cysternę po 10.000 kg. Państwowe Zakłady Naftowe we Lwowie ustaliły cenę ropy bruttowej marki „Borysław“ za luty b. r. na 2.083 zł. za cysternę po 10 tysięcy kg.

Na targu udziałów brutto tendencja również utrzymana, ostatnio przeprowadzono następujące transakcje: 1/32 Zofja 540 dol.; 1/32 Józef — 510 dol. ,1/32 Gottfried — 480 dol., 1/32 Konrad-Brugger — 820 dolarów, 1/32 Angela 450 dol., 1/32 Union — 230 dol., 1/16 Zawisza Czarny — 200 dol., 1/16 Wiara — 210 dol., 1/16 Walka — 183 dol., 1/16 Waliszko 180 dol., 1/32 Hołodyszcze (Galicja) 230 dol., 1/32 Silva Plana 490 dol., 1/16 Jeny 128 dol., 1/16 Audnei (Galicja) 140 dol., 1/16 Zyta 235 dol., 1/16 Tryskaj 153 dol., 1/16 Juris (Galicja) 260 dol., 1/32 Poutresina (Galicja) 185 dol., 1/16 Ewa (dawniej Erdölwerke XVI) — 95 dol. am.

Blok „Lindenbauma“ Nr. I. kosztuje obecnie około 4250 dol. am.

Do tego bloku należą następujące udziały brutto Kozak, Silva Plana, Zofja, Konrad Brugger, Union, Poutresina (Galicja), Poutresina-british, Mary-Padua-Vulkan, Horodyszcze, (Galicja‘, Berta I. II., Fotogen, Gottfried, Siehgard, Monte-Carlo, Oil-Spring, Józef.

Blok „Lindenbaum“ Nr. II. kosztuje około 2370 dol. amerykańskich.

Bertold, Bruno, Bracia Nobel, Piłsudski Nr. II. i III., Wit, Apollo (11 i pół morg.), Rella-Mella, Minano, **Wanda (Galicja) teren „Iriag“ w Kropiwniku i w Mraźnicy, teren „Rappaport“ w Pereprostynie.**

W ubiegłym tygodniu torpedowano kopalnie „Melania“ z dodatnim skutkiem; ilość ropy podwyższyła się o 1000 kg. dziennie.

W ostatnich dniach Spółka naftowa Hamik i Herz rozpoczęła budowę szybu na pgr. 178, 179, 180, 181 i 182 pod godłem „Skarb“.

Produkcja w szybie „Sasyk“ w Mraźnicy ustaliła się na trzy czwarte wagonu ropy dziennie.

Emte.

RUCH BILETÓW ZDAWKOWYCH I BILONU. Według zestawień Banku Polskiego za miesiąc luty br. Bank ten przyjął w ciągu lutego od klijentów biletów zdawkowych i bilonu na ogólną sumę złotych 125,034.900, a wydał klijentom biletów zdawkowych i bilonu na sumę 135,013.520 zł.

Odpowiedzi redakcji.

S. B., BIAŁA: Informacji udzieli Dr. Henryk Winawer, Warszawa, Koszykowa 70.

B. G., OŚWIĘCIM: Bliższych informacyj, poza podanemi w dzienniku, nie mamy.

AROS: Nie umieścimy.

Na horyzoncie politycznym

Pogłoski o przedłużeniu mandatów obecnego Sejmu

Warszawski „Przegląd Wieczorny“ notuje pogłoskę, że

„rząd z racji na: 1) uchwalenie budżetu na rok 1928-9 w terminie, ustalonym w konstytucji, 2) dążność naturalną do utrzymania pełnomocnictw 3) konieczność zyskania czasu na przygotowanie wyborów, będzie pragnął przedłużenia mandatów obecnego Sejmu przynajmniej do kwietnia roku przyszłego“.

—o—

Rozdźwięki w gabinecie niemieckim

Z Berlina donoszą nam:

Stresemann tym razem nie wrócił z Genewy jako trjumfator. Prawica niemiecka chociaż zasiada sama w gabinecie, w swoich organach prasowych okazała dużo niezadowolenia i wprost prowokacyjnie występowała przeciwko Stresemannowi, tak, że spodziewano się przesilenia rządowego. Zarzucano Stresemannowi, że bez porozumienia się z rządem zgodził się na kompromis w sprawie Zagłębia Saary, oraz, że kompromis w sprawie szkolnictwa niemieckiego na Górnym Śląsku nie idzie po linji interesów niemieckich. Dzięki jednak osobistej interwencji Hindenburga przesilenie zostało zażegnane.

Mimo to w łonie gabinetu niemieckiego istnieją rozdźwięki na tle spraw polityki wewnętrznej. Chodzi tutaj głównie o ustawę regulującą dzień pracy, ustawę przewidującą dobrowolne przekroczenie ze strony robotników 8-godzinnego dnia pracy, którą zwalczają wszystkie robotnicze partje począwszy od socjalistów a skończywszy na zorganizowanych w centrum robotnikach. Centrum wobec tej ustawy zachowuje się negatywnie, podczas gdy niemiecka partja ludowa jako partja wielkiego przemysłu jest za tą ustawą. Także sprawa uregulowania rent dla inwalidów wywołała rozbieżność zdań, a mianowicie rząd podwyższył renty o 120 miljonów, ale opozycja tą podwyżką nie jest wcale zachwycona, natomiast minister finansów nie wie wcale, skąd dostanie pokrycie na ewentualnie większą podwyżkę. Sprawa ta pozostaje zresztą w związku z kompromisem, jaki partje rządowe zawarły w sprawie uregulowania stosunku finansów pojedyńczych państw do finansów Rzeszy. Kompromis przewiduje, że państwo przekazuje krajom i gminom 2.6 miljardów, a więc o 200 miljonów więcej niż dotychczas. Kompromis doszedł do skutku pod naciskiem Bawarji, przeciwko czemu bardzo ostro wystąpiły Prusy. Kompromis ten musi być przyjęty większością 2/3 głosów, a więc niespodzianki są tutaj niewykluczone.

Ze względu więc na rozbieżność zdań w łonie samej koalicji rządowej powstał projekt odroczenia parlamentu, który do końca bm. ma załatwić budżet. Odroczenie parlamentu trwało by przez czas dłuższy, a przez ten czas rząd mógłby wyrównać różnice zdań i przygotować grunt dla tych spraw- dla których właściwie nowa koalicja rządowa powstała. Są to konkordat i ustawa regulująca szkolnictwo państwowe. W obu tych sprawach rozbieżność tak w łonie gabinetu jakoteż w łonie koalicji jest bardzo wielka. Niemiecka partja ludowa, która w spadku po dawnych narodowo-liberałach otrzymała tradycję walki z katolicyzmem, nie będzie tak łatwo mogła przełknąć konkordatu z Rzymem oraz nowej ustawy o szkolnictwie, w których to sprawach centrum jest najbardziej zaangażowane. Dlatego wyłonił się właśnie projekt odroczenia obrad parlamentu aż na jesień.

Referaty na prowincji

Staraniem Egzek. Org. Sjon. na zachodnią Małop. i Śląsk odbędą się następujące referaty:

a) Uniwersytety Ludowe:

Oświęcim: W niedzielę 20 bm. tow. **J. Frant** n. t. Idee żydostwa.

Szczakowa: W niedzielę 20 bm. tow **J. Frant** n. t. Palestyna w dziejach żydowskich.

b) Objazdy

Rzeszów: W niedzielę 20 bm wygłoszą **referaty** na Zjeździe okręgowym: Dr R. **Feldschuh** (Bez Szem) n. t. Drogi pracy naszej **Organizacji, Dr E.** Oberländer (z Jasła) n. t. Położenie **gospodarcze** Żydów w Polsce. Mgr Salpeter n. t. **Drogi młodzieży** żydowskiej.

Kęty: Dziś w sobotę 19 bm. wygłosi **referat tow.** Hans Löw (z Oświęcima) n. t. Praca i **propaganda** sjonistyczna.

Generalny sekretarz Org. Sjon. **Dr R. Feldschuh** odwiedzi w niedzielę 20 bm. **Rzeszów. W poniedziałek** 21 bm. odwiedzi Łańcut, gdzie **wygłosi** referat n. t. Psychologja Żydów. We **wtorek odwiedzi** Żołynię, gdzie wygłosi referat **n. t. Nowe** pokolenie. We środę odwiedzi Rudnik, **gdzie wygłosi** referat n. t. Żydostwo w Palestynie.

Z ramienia Org. Sjońskiej w Bielsku **wygłosi** tow. Dr Józef Gross nast. referaty:

W niedzielę 20 bm. w **Wadowicach n. t. Antysemityzm jako zjawisko społeczne** Poprzedzi zebranie młodzieży i Komitetu lokalnego. Na **porz.** dziennym **sprawa akcji szeklowej.**

Przygotowania do „RAUTU JUBILEUSZOWEGO OGNISKA“, będącego godnem zakończeniem Tygodnia uroczystości jubileuszowej 30-cia, dobiegły końca Wysiłki komitetu jubil. z Kuratorem „Ogniska“ WP. Prof. Dr. R. Taubenschlagiem na czele, zapewnią niechybnie zgromadzonym w tę noc w pieknych salach Starego Teatru możność jedynie w swoim rodzaju zabawy uświetnionej obecnością szeregu przedstawicieli naszej Alma Mater, rządu, miasta, jakoteż elity umysłowej i towarzyskiej naszego społeczeństwa.

Po uroczystem powitaniu przez komitet jubileuszowy szeregu dygnitarzy, wśród blasku różnobarwnych reflektorów rozpoczną się ochocze tany, urozmaicone szeregiem niespodzianek, wśród których bezsprzecznie pierwsze miejsce zajmie wylosowanie obrazu pendzla mistrza Markowicza. Szereg cennych nagród przygotowanych zostało dla laureatów konkursu piękności, tańca, etc. Nieliczne bilety dla tych, którzy z jakichkolwiek powodów nie mogli się dotychczas w nie zaopatrzyć, do nabycia w sekretarjacie „Ogniska“, przy ul. Zielona 7, of. do godziny 8-mej wieczór. Niechaj nikt przeto nie zaniedba sposobności uczestniczenia w reprezentacyjnem „Raucie Jubileuszowym Ogniska“, gdzie wszystkich godnie przyjmie i ugości Żydowska Młodz. Akad. U. J. 580

ŻYDOWSKI UNIWERSYTET LUDOWY PRZY „PRZEDŚWIT HASZACHAR“

Program wykładów:

Sobota: 3—3'45 p. E. Stein: Wielkie postaci literatury europejskiej. 3'55—4'40 p. Izak Stern: Historja Żydów w XIII. wieku. 4'50—5.35 p. **Jakób** Stern: Kultura starożytna. 5'45—6'30 p. M. Schönberg: Anatomja, fizjologja i higjena człowieka.

— WIECZÓR POEZJI HEBRAJSKIEJ. We wtorek, dnia 22. bm. odbędzie się w sali gimnastycznej szkoły hebrajskiej (Brzozowa 5) wieczorek, poświęcony współczesnej poezji hebrajskiej. Na program wieczoru składają się recytacje, inscenizowany przez p. inż. Löwensteina poemat Lamdana, p.t. „Masada“ i pieśni hebrajskie.

Ze sceny i estrady

UROCZYSTOSC KU CZCI CHOPINA.

Warszawa uczciła nieśmiertelną pamięć wielkiego mistrza tonów międzynarodowym konkursem. W Krakowie na skromniejszą skalę Związek muzyków Rzeczypospolitej Polskiej i Syndykat dziennikarzy krakowskcih urządzają pamiątkową uroczystość na cześć Chopina. Dnia 20 bm. w sali Starego Teatru o godzinie 11 przedpołudniem pod protektoratem p. woj. Darowskiego oraz prezydenta Rollego odbędzie się notowany IV. Poranek symfoniczny. Dyryguje: Zdzisław Górzyński. Koncert fortepianowy F-moll z towarzyszeniem orkiestry symfonicznej, odegra wielce utalentowana piansitka Ludmiła Berwitzówna. Art. dram. teatru miejskiego p. Socha wygłosi utwory Ujejskiego przy akompanjamencie fortepjanu. — Orkiestra symfoniczna odegra ponadto Głazunowa „Chopinianę“ oraz Noskowskiego „Step“. Pozostałe bilety sprzedaje kasa zamawiań p. Lipskiego, ul. Sławkowska 8.

—o—

— Z KRAKOWSKIEGO TEATRU ŻYDOWSKIEGO. Dziś o godzinie 7 wieczór premjera humorystycznej Rewji purimowej z bardzo urozmaiconym programem, którego atrakcją będzie pełna komicznych sytuacyj i pogodnego humoru sztuka Szaloma Alejchema pt. „Mazel tow“. Ponadto wesoła jednoaktówka „Narzeczony“ (Der chusn) pióra Tunkelera, Punktem kulminacyjnym zaś będzie sketch spółki autorskiej Koren et Freund osnuty na tle autentycznych perypetyj wojowniczej kandydatki na rabinkę pt. „Zlate farn bezn ssel mate“, czyli Rabinka dolarowa. Sketch wywołujący co chwilę salwy śmiechu, zawiera 16 humorystycznych piosenek i wiele tańców; bierze w nim udział cały zespół artystyczny. Powtórzenie premjery odbędzie się dziś — jako drugie przedstawienie — o godzinie 9 wieczorem i jutro w niedzielę o godzinie 8 wieczór. W niedzielę popoł. o godz. 3.30, jako przedstawienie popularne „Der Ojcer“ (Skarb) D. Pińskiego. Przedsprzedaż biletów już się rozpoczęła.

— Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Na dzisiejszej Akademji ku czci J. Piłsudskiego recytować będą artyści teatru p. Rozmarynowski: Jana Kasprowicza „Pieśń o Ojczyźnie“ (z „Księgi ubogich“) i Tadeusza Święcicka „Z przykazań“, p. Hałacińska. Kazimierza Tetmajera oktawy „O karabinie polskiego żołnierza...“ (ze zbioru „Cienia“). Jutro na przedstawieniu jubileuszowem Władysława Orkana „Franek Rakoczy“,

— **TEATR POPULARNY „NOWOSCI“.** „Tomcio Paluch“, grany będzie tylko dziś w sobotę o godzinie 4-tej popoł. i w niedzielę popołudniu. W sobotę i niedzielę o godzinie 8 wieczór „Tortury śmiechu“.

— **NA „CZARNEJ KAWIE“** Syndykatu dziennikarzy krakowskich, która odbędzie się w niedzielę 20 bm. w sali restauracji „Udziałowej“ przy placu Szczepańskim, w programie m. in.: występ śpiewaczki op. Szafrańcówny, produkcje mistrzowskiej orkiestry symfonicznej 20 pp. pod kierunkiem mjr. Schreyera, w części baletowej doskonała para taneczna pp:M. Relówna i Kownacka. Dalsze punkty programu podamy w następnym komunikacie. Cena biletów wstępu 1 złoty.

JEDYNY KONCERT ARTURA RUBINSTEINA, najświetniejszego pianisty współczesnego, odbędzie się w Starym Teatrze w niedzielę, 20. bm. Koncert wywołał w naszem mieście b. wielkie zainteresowanie.

KARIN MICHAELIS, słynna powieściopisarka duńska, po swoich sukcesach w Berlinie i Wiedniu, wystąpi z jedynym odczytem w Krakowie w Starym Teatrze we czwartek, 24 bm.

—o—

REPERTUARY TEATRÓW KRAKOWSKICH

KRAKOWSKI TEATR ŻYDOWSKI (Bocheńska 7)

Sobota: Rewja purimowa (dwa przedstawienia: pocz. o godz. 7 i 9 wiecz.).

Niedziela, godz. 3.30 popoł.: „Der Ojcer“ (Skarb), godz. 8 wiecz.: Rewja purimowa.

TEATR MIEJSKI IM J SŁOWACKIEGO

(pocz o godz. 7'30 wiecz.)

Sobota: Uroczysta Akademja z okazji imienin Marszałka Piłsudskiego.

Niedziela popoł.: „Proboszcz wśród bogaczy“; wiecz.: „Franek Rakoczy“ (premjera).

TEATR POPULARNY „NOWOSCI“

Sobota g. 4 pop.: „Tomcio Paluch“. Godz. 7.30: „Tortury śmiechu“.

Niedziela godz. 4.: „Tomcio Paluch“. godz. 8-ma wiecz.: „Tortury Śmiechu“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

WARSZAWA: „Psia dola“ (Charlie Chaplin) i „Minuta przed dwunastą“.
BAGATELA: „Romans w sleepingu“.
UCIECHA: „Ben Hur“.
SZTUKA: „Księżna Gdańska“.
PROMIEŃ: „Gorączka złota“ (Charlie Chaplin).
NOWOSCI: „Niech żyją spódniczki“.
REDUTA: „Postrach bokserów“ i „Miljoner“

SPRAWY PALESTYNSKIE

Nasz stan posiadania w Erec Izrael

II. *)

Przejdźmy do naszego stanu posiadania ziemi.

Jak wielki jest obszar Erec Izrael należący do mandatu? Dr Rupin ocenia go na 22 miljony dunamów. Ale mojem zdaniem ocena ta nie jest słuszna, jast za mała. W książce „Erec Izrael“ (D. Ben Goriona i J. Ben Zwi) jest ocena dokładniejsza, opierająca się częścią na pomiarach „Funduszu dla zbadania Erec Izrael“, a częścią na porównaniu różnych autorytatywnych ocen. Według powyższych źródeł należy ocenić zachodnią część Erec Izrael (tj. część mandatarną) na 26.000 km kwadrat. Liczba ta obejmuje: 1) 6040 kwadratowych mil, które zmierzyło towarzystwo angielskie („od Danu do Beerszeba“, czyli sandżak Akko, sandżak Sichem, okręg Tyru, dolina Ijjum i część wilajetu Jerozolimy aż do Beerszeba), i 2) południowy obszar od Beerszeba aż do zatoki Alljat (Akaba), tj. 4000 mil kwadratowych. Razem obszar 10,000 mil angielskich, czyli 26.000 kilometrów kwadratowych. Obszar ten nie obejmuje Ariszu, który ma około 5000 km kwadrat. W dunamach wynosi obszar ten 28.900.000 dunamów, dla skrócenia powiemy: 29 miljonów dunamów.

Te dwie liczby: 875.000 dusz i 29 miljonów dunamów, dają nam możnosć skonstatowania w spsoób ogólny obszaru ziemi, który wypada przeciętnie na każdą głowę z mieszkańców kraju, naturalnie teoretycznie. W ten sposób wypada mianowicie 33.1 dunam na głowę.

Teraz zobaczymy ile wypada przeciętnie ziemi na głowę żydowskiego mieszkanca kraju.

Ogólna suma gruntów żydowskich wynosi około miljona dunamów. W tę liczbę wchodzi cała ziemia Funduszu Narodowego, Piki, Kolonji i prywatnych właścicieli. Miljon dunamów — to według mojego rachunku 29-tą część, czyli 3,54 proc. ogólnego obszaru ziemi palestyńskiej. Jeżeli podzielimy obszar ten — miljon dunamów — przez liczbę dusz żydowskich w kraju, otrzymamy 6,6 dunamów na głowę. W ten sposób okazuje się. że na każdą głowę żydowską wypada tylko piąta część tego, co powinno przypaść według ogólnego rachunku obszaru ziemi i liczby mieszkańców wogóle.

Ale warto poprawić ten rachunek przez jedną rzecz, mianowicie przez wykluczenie ziemi „martwej“ (ziemi miast, dróg, bagien i td., tj. gruntów nieprzydatnych pod uprawę), tudzież ziemi dżyftlyku i machlulu, ponieważ należą one do ogółu mieszkanców, a nie tylko do Arabów. Obszar ziemi martwej wynosi 6,5 miljona, a ziemi dżyftlyku i machlulu — coś mniej niż miljon dunamów. Jeżeli odejmiemy jeszcze miljon dunamów, należących do Żydów, to zostanie nieco więcej niż 20 miljonów dunamów.

Jeżeli podzielimy liczbę 725 tysięcy (tj. mieszkańców nie-Żydów), otrzymamy 28 dunamów mniej więcej na każdą głowę arabską. Liczba dunamów na każdą głowę żydowską wynosi, jak widzieliśmy 6,6, t. zn. że wymiar obszaru dla każdej głowy żydowskiej wynosi tylko ćwierć wymiaru przypadającego na głowę arabską.

Ze słów naszych wynika, że że aby zrównać się z naszymi sąsiadami w stosunku obszaru przypadającego na każdego Araba-mieszkańca kraju, musimy powiększyć czterokrotnie żydowski stan posiadania ziemi w kraju.

Minimalnem zadaniem Keren Kajemet powinno być zrównanie procentu ziemi przypadającego na każdego Żyda z procentem ziemi, przypadającego każdemu obywatelowi innej narodowości w kraju.

Aby zrównać obecną ludność żydowską, jako ogół, z arabską ludnością co do wielkości zespolenia społeczeństwa z ziemią, trzeba więc powiększyć dobytek gruntów żydowskich conajmniej o 3 miljony dunamów. Wtedy zrównamy się z fellachem i mieszczaninem arabskim kiedyto liczba dunamów na każdą głowę żydowską wyniesie 28.

Ale jeżeli nie zadawalamy się ludnością 150 tysięcy Żydów w kraju ojców, **nie możemy też zadowolić się nawet czterema miljonami dunamów. Stosunek ten — dunamów na każdą głowę żydowską — musi być zachowany w stosunku do każdego Żyda nowego, przybywającego do kraju czy to drogą imigracji czyteż drogą naturalnego przyrostu.**

*) Zob. „Nowy Dziennik“ Nr. 65 z 13 bm.

—o§o—

„Siódme dominium“

Znany przyjaciel sjonizmu i poseł do parlamentu angielskiego, Colonel Wedgwood ogłosił po przybyciu z Palestyny do Anglji serję artykułów o Palestynie, jako **przyszłem siódmem dominjum brytyjskiem.** W artykułach tych zajął się pułkownik Wedgwood szczególnie sytuacją polityczną i ekonomiczną Palestyny i poddał surowej krytyce dotychczasowy system zarządu mandatowego.

Dla ochrony rzekomych interesów ludności arabskiej, stanowiącej większość w Palestynie, poświęca rząd palestyński olbrzymie korzyści ekonomiczne i polityczne, jakie stanowi rozwijająca się kolonizacja sjońska. System ten będzie tak długo trwał, dopóki rząd angielski nie poweźmie decydującej uchwały w sprawie swych dążeń na terenie palestyńskim. Zdaniem płk. Wedgwooda, odpowiedzialne czynniki angielskie stoją w sprawie palestyńskiej przed dylematem: Czy pragną stworzyć w Palestynie siódme dominjum brytyjskie, czy też nie? Autor twierdzi, że Anglji winno zależeć z wielu względów na utworzeniu żydowskiej Palestyny. Z drugiej strony Żydzi odnoszą się z zaufaniem do Anglji, może dlatego, że Anglja jest najmniej antysemicką wśród państw. Wedgwood podkreśla, że w roku 1919 wszyscy Żydzi i we Francji i w Ameryce żądali, by mandat nad Palestyną objęła Anglja. Żydzi w Palestynie nie będą mogli prędko zrezygnować z opieki angielskiej, albowiem zewsząd otoczeni są nieprzyjaznymi sobie elementami. A przytem po uchwałach, przyjętych na ostatniej konferencji dominjów niema w opiece angielskiej nic poniżającego. Równouprawnienie istniejące obecnie w imperjum brytyjskiem daje opiekę i ochronę, nie zabierając przytem samodzielności i swobody narodowej. Żydzi rozumieją to obecnie. Autor zwraca uwagę, że jeśli Żydzi będą większością w Palestynie i kiedy władza dostanie się w ich ręce, co będzie wcześniej czy póżniej rzeczą konieczną, to wówczas **będzie znacznie lepiej dla Anglików, jeśli żydowska Palestyna będzie należała do imperjum brytyjskiego, niż jeśli będzie zmuszoną zwrócić się do Ligi Narodów o obronę.** Colonel Wedgwood domaga się przeto utworzenia w Palestynie siódmego dominjum brytyjskiego na wzór innych dominjów, i żąda przystosowania metod rządzenia w Palestynie do tego celu.

Wszystkie artykuły pułkownika Wedgwooda, pełne surowej krytyki w stosunku do urzędników angielskich w Palestynie nacechowane są wielką przyjaźnią w stosunku do pracy sjonistycznej.

Artykuły te spotkały się dotąd jedynie z oceną ze strony „Hapoel Hacair“. Twerski pisze w tym organie z uznaniem o szczerości Wedgwooda, który nie operuje sentymentalizmem, lecz widzi w odbudowie Palestyny wybitny interes Anglji. Wedgwood, mówiąc o Palestynie, jako o siódmem dominjum, ma niewątpliwie na myśli Palestynę przyszłości. Plan atoli stworzenia dominjum powinien już dziś oddziaływać. Polityczna strona sprawy nie jest w tym wypadku zasadnicza. Dopóki imperjum brytyjskie w jego obecnej formie istnieje, nie można w rzeczywistości życzyć sobie niczego lepszego, jak tylko, by wniosek Wedgwooda spełnił się. Wszystkie dominja stworzono przy pomocy angielskiej. Dominjum żydowskie ma być stworzone przez Żydów, ale Żydzi nie mogą zrezygnować z aktywnej współpracy i poparcia ze strony aparatu rządowego. Problem pomocy Anglji dla tworzącego się najmłodszego dominjum musi się stać głównym punktem polityki brytyjskiej w Palestynie.

—o—

Jeszcze o projekcie Rutenberga

Niedawno donosiliśmy, że w **oficjalnym** dzienniku rządu palestyńskiego „Official Gazette“ ukazało się rozporządzenie w sprawie koncesji Rutenberga. Wedle tego rozporządzenia otrzymuje towarzystwo Rutenberga (Chewrat chaszmal) na przeciąg 70 lat prawo eksploatacji wszystkich wód i wodospadów Jordanu i jego dopływów, jakoteż jeziora Kineret. Jest rzeczą pewną, że jeszcze w pierwszej połowie br. rozpoczną się **wielkie prace około projektu Rutenberga. Prace te zatrudnią 1000 robotników w przeciągu 3 lat.** Wszystkie trudności zdolano już usunąć. Fundusze, zebrane dotąd, są wystarczające. Wielu kapitalistów amerykańskich, którzy wpłacili pieniądze za akcje Rutenberga, otrzymało je z powrotem, albowiem wszystkie akcje zostały sprzedane. Także zakulisowe konflikty z rządem zostały usunięte. Towarzystwo Rutenberga musi rozpocząć prace w przeciągu najbliższych 9 miesięcy. Towarzystwo przeprowadzi tramwaj elektryczny przez Tel Awiw i kolonje w pobliżu rzeki Jarkon. Projekt Rutenberga obejmuje również Zajordanję. Towarzystwu Rutenberga udało się w Zajordanji zakupić 6.000 dunamów ziemi. „Haolam“ podnosi ten fakt zaznaczając, że jest to pierwszy „gwóźdź żydowski“ w Transjordanji.

Sytuacja wśród robotników palestyńskich

Na konferencji z dziennikarzami palestyńskimi oświadczył kierownik departamentu pracy przy Egzekutywie sjonistycznej w Palestynie, Sprinzak, że Egzekutywa sjonistyczna przygotowywała przez długi czas plany celem zwalczania bezrobocia. Wykonanie tych planów było uniemożliwione z powodu braku pieniędzy. Liczba bezrobotnych wynosi obecnie około 8.000. Rozpoczęcie prac tylko w części załagodzi bezrobocie. Aby prace rozpocząć, należy mieć do dyspozycji olbrzymie sumy, albowiem ich wykonanie jest o cztery razy droższe, niż wynoszą zasiłki udzielane bezrobotnym.

W związku z tą sprawą warto przytoczyć słuszny pogląd znanego w Małopolsce Dra Zwi Lufta, jednego z działaczy robotniczych w Palestynie, który na „Moacat Haowdim“ twierdził, że prace publiczne, wyszukiwane dla ulżenia bezrobocia nie mogą stanowić podstawy do przezwyciężenia kryzysu. Prace te z czasem bowiem zakończą się. Dr Luft postawił wniosek, by organizacja robotnicza zaczęła pracować na szeroką skalę około ogrodów pomarańczowych, przez co będzie miała stałe źródło dochodów.

O podniesienie życia religijnego w Palestynie

W Jerozolimie odbyła się konferencja rabinów palestyńskich oraz ortodoksyjnych robotników żydowskich. W obradach wzięło u-

dział około 200 osób z całego kraju. Jest rzeczą charakterystyczną, że na konferencji byli obecni rabini Kuk i rabin Sonnenfeld z Agudy. Rabini poruszyli kwestję podniesienia żydowskiego życia religijnego w Palestynie.

Warto zaznaczyć, że obok oficjalnych starań w kierunku zachowania tradycji żydowskiej w Palestynie, pojawiają się także w sferach inteligencji i robotników tendencje do przestrzegania przepisów tradycji. W Tel Awiwie powstała ostatnio organizacja pisarzy hebrajskich i inteligencji pod nazwą: „Oneg Szabat". Twórcą i przewodniczącym tego stowarzyszenia jest Ch. N. Bialik, a celem jego jest przywrócenie świetności szczególnie sobocie. Członkowie tej organizacji schodzą się w soboty popołudniu na „Szalosz Seudot", gdzie wśród śpiewów i odczytów o sobocie spędzają czas. Ostatnio wygłosił tam odczyt redaktor „Haarec", Dr M. Glückson. Organizacja ta jest bardzo ciekawym wyrazem owej tęsknoty za religją — w jakiejkolwiek jej formie — ujawniającej się tak silnie w Palestynie.

Tylko Palestyna spłaca stare długi
b. państwa otomańskiego

Londyn. (ŻAT) Z ogłoszonego sprawozdania rady administracyjnej długów byłego państwa otomańskiego wynika, że z pośród wszystkich państw obowiązanych do spłacenia długów jedynie Palestyna zapłaciła pierwszą ratę, która była płatna w marcu 1925 r. Ze względu na rozbieżności co do kursu walut, ministerstwo dla spraw kolonji wstrzymało narazie spłatę pozostałych rat.

—o—

SKŁADKI NA RZECZ STRAJKUJĄCYCH W FABRYCE „NUR". Związki robotnicze rozpoczęły w całej Palestynie zbiórkę na rzecz strajkujących w fabryce „Nur" w Ako. Praca w fabryce została całkowicie zawieszona. Zarówno robotnicy jak i właściciele fabryki otrzymali od „Waad Leumi" listy, zalecające jaknajszybsze załatwienie zatargu w drodze polubownej.

CÓRKA STINNESA W PALESTYNIE. Córka znanego przemysłowca niemieckiego Stinnesa, odbywająca obecnie podróż dokoła świata we własnym aucie, przybędzie w maju br. do Palestyny.

PRZECIWKO KORUPCJI W PALESTYNIE. Pismo arabskie „Al Jamach Al Arabich" ogłosiło obszerny artykuł w sprawie szerzenia się korupcji w Palestynie. Pismo nawołuje władze angielskie, aby przystąpiły do energicznego zwalczania korupcji, podobnie jak to czynią w innych krajach państwa brytyjskiego.

NOWY BANK ARABSKI. Gazeta „Al Jarmuk" donosi, że gruga notablów arabskich z Shafr Am postanowiła założyć „Bank Narodowy". Początkowy kapitał zakładowy banku ma wynosić 6000 funtów szterlingów, podzielonych na akcje nominalnej wartości 1 funta.

WICE- KONSUL CZECHOSŁOWACKI W TEL AWIWIE. Czechosłowacka rada ministrów uchwaliła utworzyć w Tel Awiwie wice-konsulat. Konsulem honorowym republiki czesłowackiej mianowany został p. Wiktor Grünwald.

CENNE DOKUMENTY DLA BIBLJOTEKI NARODOWEJ. Bibljoteka Narodowa w Jerozolimie otrzymała 50 skrzyń z książkami od komitetu Bibljoteki Narodowej w Berlinie, 5 skrzyń z książkami z Warszawy oraz archiwa „Jewish Territorial Organisation" Dr. Eliash, który w swoim czasie był członkiem komisji śledczej rządu palestyńskiego, wyznaczonej dla zbadania rozruchów w r. 1921 przekazał Żydowskiej Bibljotece Narodowej wszystkie dokumenty w powyższej sprawie.

PREMJER SAKSONJI CZŁONKIEM NIEMIECKIEGO KOMITETU PROPALESTYŃSKIEGO. Premjer rządu saskiego Held zgłosił swój akces do niemieckiego komitetu pro- palestyńskiego.

Drugi Zjazd Ezry chalucowej
zachodniej Małopolski i Śląska

W niedzielę dnia 13 bm. odbył się w Krakowie drugi Zjazd Ezry chalucowej zach. Małopolski i Śląska. Obrady toczyły się w wielkiej sali Kahału przy obecności wszystkich członków Komitetu Centralnego i znacznej liczby delegatów z prowincji.

Dr. L. Wanderer, prezes K. C. Ezry zach. Małopolski i Śląska, zagaił Zjazd przemówieniem, w którem podał obecną sytuację sjonizmu i zadania Ezry Chalucowej, które obecny Zjazd powinien spełnić.

Następnie wybrano Prezydjum Zjazdu, w skład którego weszli jako przewodniczący: Inż. Feldmann, Dr. Reich (Oświęcim), i Dr. Finkenthal (Jarosław), Dr. Druks (Przeworsk) i Dr. Kanarek (Rzeszów) jako wiceprzewodniczący.

Po wyborze komisji permanencyjnej i weryfikacyjnej witali Zjazd w imieniu Organizacji Sjonistycznej zach. Małopolski: Inż. Löwenstein, z partji Hitachdut, Dr. Menasche z Mizrachi-Kiwec, Poale Sjon König, Rewizjonistów Rosthal, Chalucej Hasafa Haiwrit Birnbaum, Agudat Hanoar Frant, Merkaz Chalucowy Śliwka, Centrala Ezry Chalucowej we Lwowie Mgr Schwarz.

Po przywitaniach ogłosił przewodniczący przerwę dwugodzinną ze względu na referat Dra Schmarjahu Lewina.

O godz. 3 rozpoczął się dalszy ciąg Zjazdu od sprawozdania z działalności Ezry K. C. z r. 1926.

Referent Inż. B. Horowitz porównuje obecne stosunki z temi, które panowały przed rokiem; obecny okres cechuje wielki wzrost Ezry, w ciągu roku bowiem z liczby 17 komitetów wzrosła organizacja do liczby 53 komitetów.

Złożyła się na to wielka akcja prapagandystyczna odwiedzenie 48 miast, z tego niektóre kilkakrotnie.

Przeprowadzono akcję Tygodnia Chalucowego, utrzymywano ścisły kontakt z prowincją, popularyzowano myśl Ezry Chalucowej w prasie, w końcu wydano Jednodniówkę poświęconą sprawie fermy chalucowej i sprawom ideologji Ezry Chalucowej.

W dziedzinie Hachszarah przygotowanie zawodowe chaluców działała Centrala dość owocnie przez udzielenie subwencji kwucom chalucowym pracującym w prywatnych folwarkach, we własnych instytucjach ogrodniczo- rolniczych, oraz warsztatach rzemieślniczych.

Ponadto uczyniono znaczne postępy w celu kupna większej fermy chalucowej. Wprawdzie nie zebrano dotąd tej kwoty, jaka jest na ten cel konieczna, należy się jednak spodziewać, że o ile praca pójdzie w dalszym ciągu z należytą energją, ferma chalucowa stanie się w najbliższym czasie rzeczywistością.

Ponadto czyniła Centrala starania celem przeprowadzenia przygotowania rolnego na wielką skalę dla chaluców w Niemczech i jest uzasadniona nadzieja, że będziemy mogli te możliwości wyzyskać.

Na Alijah (emigrację chalucową) wydała Centrala przeszło 5,000 zł. pomagając kwucom chalucowym a niekiedy poszczególnym chalucom przez subwencje na koszta podróży.

Następnie zabrał głos tow. Śliwka z Palestyny do referatu o Hachszarah i Inż. Felix (Andrychów) do korreferatu na ten sam temat.

Ponadto referowali: Inż. Feldmann o Kolonji Ogrodniczej i fermie rolnej, Dr. L. Wanderer o stosunku Ezry do chalucu i Inż. B. Horowitz o sprawach organizacyjnych.

Po ożywionej dyskusji uchwalono szereg rezolucji i dokonano wyboru nowych władz poczem o godz. 11,30 Zjazd został zamknięty.

Nowy skład kierownictwa i uchwalone rezolucje podamy w jednym z najbliższych numerów.

—o§o—

Perspektywy kolonizacji żydowskiej na Ukrainie
Obawy sjonistyczne okazują się słusznemi

Polska Agencja Publicystyczna donosi:

W ostatnich czasach żywo jest omawiana w sferach ukraińskich sprawa odezwy tzw. „Ukraińskiego Komitetu Narodowego", działającego konspiracyjnie na terenie Ukrainy sowieckiej, skierowanej pod adresem „Wszechukraińskiego Komitetu Wykonawczego Rad" w Charkowie. Odezwa ta zrobiła podobno wielkie wrażenie przez wzgląd na jej ostrą treść i ilość w jakiej została rozpowszechniona.

Czytamy w niej m. in.: „Najpiękniejsze ziemie ukraińskie na południu są kolonizowane między Żydów, którzy z funduszów państwowych otrzymują wielkie pomoce na zagospodarowanie się, a chłopu ukraińskiemu ofiarowuje się ziemie na odległej Syberji, wskutek czego wzrasta wśród mas włościańskich antysemityzm".

PAP wkońcu pisze: „Jak zapewniają, w związku z odezwą przyjęta została przez Wcik uchwała w kierunku wstrzymania na czas pewien kolonizowania Żydów na ziemi ukraińskiej".

Podając powyższe wiadomości na odpowiedzialność PAP-nej, zauważyć od siebie jedynie musimy, iż wypowiadane przez nas od samego początku kolonizacji żydowskiej w Rosji obawy okazują się, jak widać, słusznemi.

Purim na Rusi Przykarpackiej

Wśród górali żydowskich, mieszkających na Rusi przykarpackiej, obchodzi się Purim szczególnie uroczyście. Przez całe trzy dni trwa święto Purim. Dzieci i starcy, bogaci i ubodzy, asymilatorzy, a nawet ludność ruska i węgierska bierze czynny udział w tem święcie, zamieniając go w ogólny „karnawał". Już w przeddzień Purim daje się poznać po wsiach i miasteczkach, gdzie mieszkają Żydzi, uroczysty nastrój. Właściwe święto rozpoczyna się dopiero w czasie czytania „Megily". Każde miasto i wieś ma swego „Hamana". Przeważnie są to służący Rusini, którzy za dobry napiwek dają się przebrać i z wielką paradą prowadzić pod szubienicę. Wśród okrzyków prowadzi się takiego „Hamana" na podwórze synagogi, gdzie przygotowana jest szubienica. Hamana prowadzi się pod szubienicę, skąd oczywiście szybko się ulatnia, odprowadzany śmiechami i okrzykami. 10 „synów" Hamana oprowadza „Mordechaj" siedm razy około szubienicy. Następnie i synowie znikają z przed oczu tłumu. — W miasteczku Huszt niedaleko Munkacza, istniał zwyczaj, że Hamana z jego żoną i 10 synami prowadzono przez ulice miasta przy dźwiękach muzyki i śpiewów. Bezpośrednio po uczcie wieczornej rozpoczyna się właściwy karnawał. Chasydzi przejeżdżają na wozach z muzyką. Na ulicach widać pełno przebranych. W uroczystościach biorą udział także chrześcijanie. Warto zaznaczyć, że na dworze rabina z Munkacza odbywają się stale w czasie uczt purimowych widowiska i rewje, przyczem nie oszczędza się nawet samego rabina. Raz w roku pozwala sobie rabin z Munkacza powiedzieć prawdę w oczy...

Tragiczny zgon kupca żydowskiego w Egipcie

W Egipcie zdarzył się ostatnio wypadek, który wywarł przykre wrażenie wśród ludności żydowskiej. W dniu 4 bm. został zamordowany w Kairze najbogatszy kupiec w Egipcie Salomon Cikorel. Mordu dokonał szofer zamordowanego wraz z trzema spólnikami. Mordercy wdarli się w nocy do sypialni kupca, żonę jego uśpili a kupca zasztyletowali. Z buduaru żony zabrali biżuterję wartości 50,000 dolarów. Zbrodniarzy ujęto i odstawiono do sądu.

Egzekutywa sjonistyczna w Palestynie przesłała rodzinie Cikorel w Kairze wyrazy serdecznego współczucia. Cikorel był sjonistą.

Z okazji zaręczyn naszego kolegi p. B. D. Brennera z p. M. Kleinówną z Oświęcimia serdecznie gratulują koledzy:
Blumenfrucht, Wasserthell, Kraus i Schnitzer
z Oświęcimia.

Z okazji zaręczyn brata naszego Leona z panną Sabiną Bodnerówną gratulują serdecznie
Bracia Kreszowie, Jarosław.

Wiadomości z kraju

List z Tarnowa

Z kahału. — Akcja mac. — Skandal wyborczy w kasie chorych. — Towarzystwo przeciwgruźlicze.

Fakt, że obecna Rada kahalna, mimo wniesionych protestów utrzymuje się dotychczas przy władzy, jeszcze wciąż nie przestaje spędzać snu z powiek nielicznej na szczęście garstki ortodoksów którzy nie mogąc wypędzić sjonistów z kahału w drodze „legalnych" środków, uciekają się do ohydnej metody delatorskiej, wychodząc z założenia, że dla obalenia przeciwnika, gdzie brak jest rzeczowych argumentów, posługiwanie się nikczemną denuncjacją jest też przykazaniem „Bożem". Wiadomo, że tut. gmina żydowska rozpisała konkurs na rabina miejskiego. Jeszcze oferty nie były rozpatrywane, a czarna mafja poczęła już „rozdzierać szaty" i wrzeszczeć w niebogłosy, że sjoniści mają już upatrzonego „swojego" kandydata z dyplomem doktorskim, że jest nim znany mizrachista i okoliczność ta wystarczyła, że z tego powodu posypały się denuncjacje, zawierające stek kłamstw i oszczerstw na zarząd kahalny. Lojalnie trzeba stwierdzić, że z tą brudną robotą kilku fanatycznych obskurantów ogół ortodoksji się nie solidaryzuje, lecz wręcz przeciwnie od spółki z tymi indywiduami z odrazą się odżegnywuje, albowiem dawno przyszedł do przekonania, że interesy religijne nawet najpobożniejszych warstw społeczeństwa żydowskiego jeszcze nigdy nie były z większem wyrozumieniem zaspakajane, jak właśnie za czasów obecnego regime'u kahalnego.

Podjęta przez kahał akcja macowa jest już w pełnym toku. Mąkę dostarczy tutejszy młyn Szancerów, a wypiekiem kierować będą ustanowieni ad hoc „neemanim" pod dozorem kahalnej komisji macowej. Cena kg. mac wynosić będzie prawdopodobnie około zł. 2, dla uboższych sfer ustanowiony będzie odpowiedni opust w cenie. Rada kahalna wyasygnowała też odpowiednie fundusze dla przeprowadzenia tegorocznej akcji pomocowej na święta, aby zaś ta akcja uwieńczona była pomyślnym skutkiem, zależy wyłącznie od żydowskiego poczucia obywatelskiego tych płatników, który zalegają jeszcze dotychczas z wpłaceniem zaległych z poprzednich lat podatków.

Od kilku dni bawi tu delegat lwowskiej Dyrekcji związków ubezpieczeniowych ,który prowadzi energiczne śledztwo w związku z awanturami przy ostatnich wyborach do Zarządu Kasy Chorych. Jak słychać, wybory mają być unieważnione choćby z tego powodu, że na krytycznem posiedzeniu Rady Kasy Chorych przewodniczył nieprawnie p. Dr. Szumski (PPS), który, jak się okazało, wogóle utracił prawa do członkostwa Kasy Chorych. Tak czy owak, sprawa ta na pozór błaha napsuła dużo krwi naszym lokalnym menerom politycznym. Zachodzi teraz pytanie, jak oni z tej matni wobec zmienionej sytuacji zdołają się wykierować na szeroki szlak światła dziennego...

Onegdaj odbyło się w sali Kasyna miejskiego konstytuujące walne zebranie miejscowego oddziału Towarzystwa przeciwgruźliczego pod przewodnictwem starosty p. Dra Krupińskiego. Na zebraniu obecni byli reprezentanci miejscowego społeczeństwa bez różnicy narodowości. Z Żydów weszli do wydziału p. Dr. Pilcer, a do komisji rewizyjnej p. Józef Heumann, radny miejski i prezes stow. kupców. Czemu należy przypisać, że tak mało Żydów zasiadać będzie w tej bądźcobądź ważnej placówce społecznej, nietrudno się domyśleć, pewnem jednak jest, że największe ofiary na cel walki z gruźlicą składać będą głównie Żydzi.

Zjazd Okręgowy Org. Sjońskiej w Rzeszowie

W niedzielę, dnia 20 bm. odbędzie się w Rzeszowie Zjazd Okręgowy Org. sjońskiej. Porządek dzienny Zjazdu obejmuje: 1) Otwarcie: Prezes KL. Organizacji Sjońskiej: J. Alter. 2) Drogi naszej Organizacji: Dr R. Feldschuh (Ben Szem). 3) Obecne położenie w Sjoniźmie: Dr Zwi Koretz. 4) Położenie gospodarcze Żydów w Polsce: Dr L. Oberländer. 5) Drogi młodzieży żydowskiej: Mgr. L. Salpeter. 6) Problemy palestyńskie: Dr J. Kanarek i M. Wiesenfeld. 7) Kultura hebrajska „Tarbut": E. Wang. 8) Wybór Władz Komitetu Okręgowego.

Następujące miasta winne wysłać swych delegatów na powyższy Zjazd: Łańcut, Żołynia, Rozwadów, Grębów, Tarnobrzeg, Baranów, Mielec, Rzochów, Przecław, Sędziszów, Ropczyce, Dębica, Czudec, Strzyżów, Niebylec, Frysztak, Tyczyn, Błażowa, Głogów, Kolbuszowa, Sokołów, Raniżów

PODRÓŻ MARSZAŁKA RATAJA DO MAŁOPOLSKI. Marszałek Rataj wyjechał do Lwowa. Podobno ma on prowadzić we Lwowie rokowania w sprawie planowanej zmiany ordynacji wyborczej. Rokowania mają objąć także posłów żydowskich z Małopolski wschodniej. O powodach przeniesienia konferencji do Małopolski wschodniej wypowiada się w kuluarach sejmowych różne przypuszczenia.

RADA PARTYJNA „HITACHDUTU" W POLSCE. W dniu 1 i 2 kwietnia br. odbędzie się w Warszawie posiedzenie Rady Partyjnej „Hitachdutu" w Polsce. W obradach wezmą udział delegaci z Palestyny Dawid Borowoj, Natan Bystrycki i Sz. Czernowitz.

SPÓR O NAGROBEK CADYKA Z RADOSZYC. Onegdaj rozpoczął się w Łodzi oryginalny sąd rabinacki. Następca zmarłego rabina z Radoszyc wezwał przed sąd rabinacki zarząd gminy żydowskiej w Łodzi z powodu tego, że gmina nie chce udzielić miejsca na budowę „Ohelu" nad grobem cadyka o rozmiarze 50 x 50 mtr. kw. Gmina twierdzi, że odstąpiła na grób cadyka tylko 100 mtr. kw. Ze strony rodziny cadyka występują rabini z Ozorkowa i inni; ze strony gminy łódzkiej zaś — dwaj członkowie rabinatu.

WYMOWIENIE PRACY 1.500 BEZROBOTNYM. Z Warszawy donoszą: Wobec uchwały rady miejskiej, która zatwierdziła budżet funduszu zatrudnienia bezrobotnych od 1 kwietnia w wysokości, przewidującej zatrudnienie od tej daty 1.500 bezrobotnych, magistrat wymówił 17 marca pracę na 2 tygodnie naprzód 1.600 dotychczas zatrudnionym.

O NIETYKALNOŚĆ PRZESYŁEK POCZTOWYCH. Wobec częstych wypadków wyjmowania z listów amerykańskich dolarów, a z paczek towarów, ministerjum poczt i telegrafów postanowiło utworzyć lotne komisje rewizyjne dla przeprowadzenia doraźnych dochodzeń i rewizyj w wagonach pocztowo telegraficznych. Pierwsza taka komisja lotna utworzona została w urzędzie pocztowym Warszawa z upoważnieniem działalności na cały okręg dyrekcji pocztowej warszawskiej.

KOSMETYKI DLA PAŃ Z ZABITYCH... SZCZURÓW. Podjęta w Warszawie na szeroką skalę akcja tępienia szczurów narzuciła pytanie, co zrobić z trupami szczurów. Pierwotnie istniał zamiar palenia ich lub zakopywania. — Ostatnio wpłynął do magistratu nowy projekt, który wywołał istotnie sensację. Oto jedna z poważnych firm mydlarskich chce zawrzeć umowę o odbiór wszystkich zabitych szczurów, które za pomocą specjalnych maszyn zagranicznych, mają być użyte na mydło, oraz na specjalne kosmetyki kobiece (!) Podobno jeszcze w czasie wojny korzystano z tłuszczu psów, kotów i szczurów do wyrobu najdelikatniejszych kosmetyków dla kobiet. W najbliższych dniach ma być udzielona odpowiedź na ofertę.

STRASZNA POMYŁKA SĄDOWA. Przykre wrażenie wywołał we Lwowie fakt, jaki się obecnie ujawnił, że przed 6 laty rozstrzelano na mocy wyroku sądowego niewinnego człowieka. Sprawa przedstawia się następująco: W roku 1921 aresztowano chłopa Amałowicza pod zarzutem popełnienia mordu w Lubieniu Wielkim. Sąd skazał go na śmierć, a wyrok został wykonany. Obecnie przychwyciła policja bandytę Smecza, który przyznał się do szeregu zabójstw, m. in. do mordu w Lubieniu Wielkim, z którym Amałowicz nie miał nic wspólnego. W kołach sądowych zapewniają, że od 120 lat jest to pierwszy wypadek pomyłki sądowej we Lwowie.

ARESZTOWANIE B. STAROSTY W TORUNIU. Z Wąbrzeźna donoszą, że prokurator polecił aresztować b. starostę Dra Szczepańskiego, b. dyrektora Banku Powiatowego, A. Kaletę i prokurenta tego banku I. Dudzińskiego, jako oskarżonych o nadużycia i malwersacje powyżej 300 tys. zł. Szczepański został zwolniony z aresztu za kaucją 20.000 zł.

— **MERKAZ HACEIRIM,** (Krakowska 41). Dziś o godz. 7 wiecz. Wieczornicą purimowa z urozmaiconym programem. Wstęp dla członków i wprowadzonych gości.

— **DZIEŃ DLA BEZROBOTNYCH W PALESTYNIE.** Dnia 15 bm. odbyło się w stow. Merkaz Haceirim plenarne zebranie członków poświęcone akcji dla bezrobotnych w Erec. Referował tow. Dr Menasche, który wskazał na to, że w imię solidarności robotniczej wśród żydowscy robotnicy bez różnicy partyjnej najwydatniej poprzeć akcję. Akcja zbiórkowa jest w pełnym toku.

MAŁY FELJETON

Taksy...

Taksa to cena oficjalnie ustanowiona. Ustala ona wartość pewnych rzeczy. Taksę spopularyzowała wojna światowa, kiedy świat zaciągnął się do wojska, a wolnym stał się od najniezbędniejszych środków do życia.

Armata, kula i koń miały swoją taksę — człowiek pozostał bez taksy, bez wartości. Za konia i kulę płacić się musiało, rekrutów było pod dostatkiem.

I zdawaćby się mogło, że czasy powojenne uległy zmianie...

* * *

W wiedeńskim sądzie obwodowym rozpatrywał sędzia onegdaj skargę o obrazę czci, dokonaną przez słowo „idjota". Sędzia starał się poważnione strony pogodzić. „Przeproś pan obrażonego", doradzał sędzia, „bo inaczej zmuszony będę pana zasądzić na 20 szylingów (blizko 3 dolary)" „Czy to nie za dużo?" pyta oskarżony. „Nie, tyle, odrzecze sędzia, wynosi taksa za „idjotę".

W Nowym Jorku pewna kobieta na publicznem zebraniu spoliczkowała byłego premjera rosyjskiego Kiereńskiego. Sąd ową kobietę skazał na grzywnę 5 i pół dolara. Zasądzona oświadczyła, że karę przyjmuje i że policzek tyle wart.

W Rumunji, w Kimpolungu został student Totu, oskarżony o zabójstwo studenta Fallika dokonane w publicznym budynku sądowym, uwolniony od winy i kary.

* * *

Przepisałem sumiennie trzy doniesienia z gazet. Najtańszą wartością pozostaje snać życie drugiego!

Wiedeń. Tulo.

Ze sportu

MAKKABI—SPARTA. W niedzielę 20 bm. odbędą się na boisku Makkabi zawody między drużynami Ż. K. S. Makkabi, a K. S. Sparta. Początek o godzinie 3 popoł. Zarząd Sekcji wzywa następujących graczy, aby zjawili się na boisku na pół godziny przed zawodami: Meller, Schneider I i III, Purysz, Selinger, Künstler, Landmann, Goldfluss, Kling, Osiek, Ohrenstein, April, Holzman II, Wachtel, Traubmann I.

— **„KOLEJOWY K. S. KATOWICE—CRACOVIA".** W niedzielę tj. 20 bm. wystąpi w zawodach to warzyskich przeciw Cracovii Kolejowy K. S. z Katowic na boisku Cracovii o godzinie 3.30 popoł.

SEKCJA BOKSERSKA „MAKKABI" KRAKOWSKIEJ przyjmuje wpisy nowych członków codziennie od godz. 6'30 do 8 wieczór, w lokalu klubu, ul. Getrudy 8. Tamże przyjmuje się zgłoszenia do sekcji lekko-atletycznej, oraz na siatkówkę i koszykówkę.

SEKCJA LEKKO-ATLETYCZNA „MAKKABI" zawiadamia swych członków, że z powodu rozpoczęcia ćwiczeń na boisku, gimnastyka na sali została zamknięta. Trenngi odbywają się w poniedziałki, środy i piątki od godz. 5 po południu, oraz w niedzielę przed południem siatkówka. W nadchodzącą niedzielę o godz. 10 przed południem odbędzie się treningowy bieg na przełaj. Plenarne zebranie wszystkich członków sekcji (pań i panów) odbędzie się 27 bm. o godz. 11 przed południem na boisku.

HAKOAH. Wpisy do sekcji zapaśniczej i bokserskiej Ż. K. S. „Hakoah" przyjmuje się codziennie o godz. 7'30 wieczór w Astorji, przy ul. Dietlowskiej. Treningi odbywają się pod kierownictwem fachowych trenerów.

Wesoły kącik

POŻEGNANIE

— Skąd przychodzisz?

— Z dworca, odjeżdżała żona.

— A dlaczego masz takie zasmarowane ręce?

— Głaskałem lokomotywę...

POWAŻNY POWÓD

— Dlaczego pan koniecznie chce natychmiast od siadywać swą karę?

— Ponieważ moja teściowa dziś powraca z wywczasów letnich.

W BIURZE

— Ile razy wejdę do biura, zawsze pana zastaję bezczynnego. Co to znaczy?

— To, że pan ma obuwie na gumowych podeszwach.

— **BNEJ SJON,** Zielona 17. I. p. of. Dziś w sobotę wieczornica purimowa. Początek o godz. 8'15 wieczór. Wstęp tylko dla członków — wolny.

KRONIKA

Wschód słońca 5 m. 43	Marzec 19 Sobota 15 W'Adar 687	Zachód słońca 17 m. 45

W sprawie zwolnienia od podatku wodociągowego

Jak wiadomo, lokatorzy, których czynsz za mieszkania lub sklep osiągnął 75 proc. przedwojennej wysokości, nie mają w myśl ustawy obowiązku płacenia podatku wodociągowego. Obowiązek ten spada od tego okresu wyłącznie na właścicieli realności, ci jednak, niewiadomo, czy skutkiem błędnego interpretowania ustawy, czy z innych powodów, zgłaszają w magistracie lokatorów jako zaległych z zapłatą podatku wodociągowego, a organa egzekucyjne ściągają należytości przymusowo.

Celem uchronienia kupców-lokatorów od masowych skarg przeciw właścicielom realności o zwrot niesłusznie zapłaconych kwot, zamierza Krak. Stowarzyszenie Kupców wdrożyć akcję porozumiewawczą z właścicielami realności. — Ponieważ zaś w międzyczasie grozi egzekucyjne pobranie tych należytości, przeto Stowarzyszenie wyjednało w prezydjum magistratu sprolongowanie wykonania egzekucji do 1 miesiąca na skutek indywidualnie wniesionych podań. Kupcy więc, którym egzekutor doręczył lub doręczy bilet egzekucyjny, winni we własnym interesie zgłosić się w Sekretarjacie Krak. Stowarzyszenia Kupców, ul. Grodzka 43 celem rejestracji, wniesienia podania o odroczenie egzekucji, oraz ugodowego załatwienia sprawy z właścicielem domu.

„Wynoś się, idź do cholery!"

Pod adresem Dyrekcji Szpitala św. Łazarza.

Czytelnik sądzi zapewne, że reprodukujemy tu odezwanie się jakiegoś Antka z Krowodrzy. Nic podobnego. Słów powyższych użył znany już naszym czytelnikom specjalista chorób uszu i gardła pan profesor uniwersytetu Jagiellońskiego Baurowicz i to nie w swojem mieszkaniu prywatnem, ale w szpitalu św. Łazarza, który jest przecież poniekąd instytucją publiczną, przeznaczoną dla wszystkich chorych bez względu na wyznanie i narodowość.

Sprawa zaś, zakończona profesorską inwokacją: „Wynoś się, idź do cholery", miała się następująco: Panna S. L., zamieszkała przy ul. Orzeszkowej 5, udała się 12 bm. do szpitala św. Łazarza dla porady w chorobie gardła. Na odnośnym oddziale zastała prof. Baurowicza i kilku nieznanych jej lekarzy. Gdy jeden z tych lekarzy miał jej nazwisko wciągnąć do rejestru i zażądał za zbadanie 5 zł., panna L. oświadczyła mu, że jako uczenica takiej kwoty nie posiada, lecz mniejszą kwotę mogłaby złożyć. Na to lekarz, że w takim razie dla Żydów jest szpital żydowski. Na zapytanie pacjentki, czy tu się Żydów nie bada, lekarz odpowiedział: **Nie.** Panna S. L. wyszła, lecz za chwilę wróciła i udała się do prof. Baurowicza, prosząc go grzecznie o nazwisko owego lekarza. Szanowny pan profesor Baurowicz, zamiast odpowiedzieć, lub też ewentualnie odmówić, wskazał pannie S. L. drzwi i zawołał: „Wynoś się, idź do cholery!". Fakt ten miał miejsce na oddziale gardła, nosa i uszu szpitala św. Łazarza wobec lekarzy i innych osób.

Podajemy fakt ten do wiadomości publicznej, albowiem wychodzimy z założenia, iż nie należy zamilczać rzeczy godnych jak najszerszego opublikowania. O osobę szanownego pana profesora Baurowicza nikomu naturalnie nie chodzi i nikomu na niej nie zależy, atoli Dyrekcja szpitala św. Łazarza zechce wyjaśnić, czy istotnie szpital ten przeznaczony jest wyłącznie dla wyznawców jednej tylko religji.

—o—

— **JUTRZEJSZY NUMER „NOWEGO DZIENNIKA"** zawierać będzie 16 stron druku.

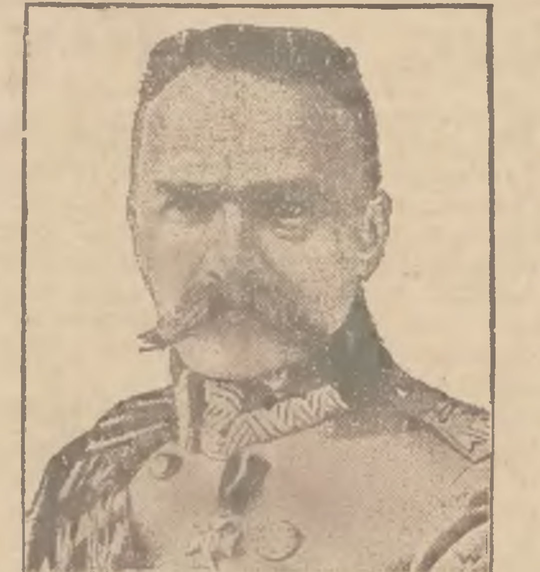
— **„NASZ STAN POSIADANIA W EREC IZRAEL".** Autorem artykułu pod powyższym tytułem, zamieszczonego w dziale „Sprawy Palestyńskie" w dzisiejszym numerze, jest J. Ben Zwi (Jerozolima).

— **AKADEMJA ŻAŁOBNA KU CZCI TRUMPELDORA** odbędzie się staraniem Egzekutywy Org. Sjońskiej (referat młodzieży) w niedzielę, d. 26 bm.

W dniu Imienin Marszałka Piłsudskiego

Kraków, 19 marca.

W dniu dzisiejszym obchodzi Polska imieniny swego Pierwszego Marszałka, Budowniczego i Wskrzesiciela polskiej państwowości, obecnego kierownika naszej nawy państwowej. W dniu tym uczucia wszystkich obywateli jednoczą się w głębokiem życzeniu pomyślności dla Józefa Piłsudskiego, jako wyraziciela najlepszych tradycyj polskiej idei państwowej, oraz

bojownika postępu i demokracji. Obchód dzisiejszy różni się zasadniczo od wszelkich tego rodzaju urzędowych „galówek" — szkoda, że pewne czynniki niepotrzebnie nadają mu tę przykrą cechę — albowiem osoba Piłsudskiego cieszy się w przeważającej części ludności państwa szczerym i głębokim sentymentem, dalekim od szablonowych „uczuć wiernopoddańczych". Piłsudski jest symbolem najwznioślejszych tendencyj Państwa Polskiego i jako takiemu oddajemy Mu dzisiaj cześć.

Wczoraj, jako w przeddzień obchodu imienin Marszałka Piłsudskiego, gmachy publiczne, oraz liczne domy prywatne w Krakowie zostały udekorowane flagami o barwach państwa i miasta. W oknach domów pojawiły się nalepki z podobizną Marsz. Piłsudskiego, a wiele sklepów udekorowało swe wystawy portretami, wzgl. popiersiami Marszałka.

* * *

Z okazji imienin Marsz. Piłsudskiego odbyło się wczoraj przed południem staraniem żydowskiej gminy wyznaniowej uroczyste nabożeństwo w świątyni postępowej przy ul. Podbrzezie. Na nabożeństwie reprezentował wojewodę krakowskiego p. naczelnik wydziału Dr. Kwiatkowski; nadto byli obecni przedstawiciele instytucyj żydowskich, liczna młodzież szkół średnich i powszechnych, oraz publiczność. Po odprawieniu modłów przez nadkantora Tafla, wygłosił kazanie rabin Dr. Schmelkes, poczem chór świątyni odśpiewał hymn państwowy.

* * *

O godzinie 6-tej wieczorem zebrali się na placu św. Ducha liczni członkowie Związków Legjonistów, Strzelców i inwalidów, poczem wśród dźwięków orkiestr ruszył pochód ulicami miasta do dowództwa korpusu na ul. Stradom, gdzie przedstawiciele wspomnianych związków złożyli na ręce dowódcy O. K. gen. Wróblewskiego życzenia imieninowe dla Marszałka Piłsudskiego. W pochodzie wzięły udział tłumy publiczności, wznosząc okrzyki na cześć Pierwszego Marszałka Polski.

* * *

W programie dzisiejszego obchodu jest, jak wiadomo, prócz mszy polowej na Rynku, zakończonej defiladą, Akademja wojskowa w Domu Żołnierza o godzinie 6-tej, a o godz. 7.30 wiecz. uroczysta Akademja, urządzona staraniem Komitetu obywatelskiego.

— **WYSTAWA RADJOWA W KRAKOWIE.** Wobec olbrzymiej liczby zgłoszeń firm zagranicznych i krajowych z „Zrzeszeniem Przedsiębiorstw radjotechnicznych w Polsce" na czele, wspaniale zapowiadająca się pierwsza wystawa radjowa w Krakowie mieścić się będzie w największym wolnym budynku, nadającym się na ten cel w Krakowie, mianowicie w Domu Żołnierza Polskiego (przy ul. Lubicz). Daje to do dyspozycji wystawcom jedną wielką halę o 700 metrach kwadratowych powierzchni oraz oddzielnie stojącą rotundę i pawilon i pozwala zainstalować na wystawie szereg atrakcyj. Do współdziałania w komitecie wykonawczym wystawy Syndykat dziennikarzy krakowskich pozyskał pomoc wybitnego specjalisty radjowego, kapitana Wiktora Bernackiego, dowódcy kompanji szkolnej łączności okręgu krakowskiego. Dla wystawców ustanowiono liczne nagrody tak ze strony komitetu, jak przyrzeczone przez władze. Wystawa obejmie 6 działów: naukowy, handlowy i radjoamatorski. Prospekty i plany wystawy będą wkrótce rozesłane.

— **ZMIANY NA KIEROWNICZYCH STANOWISKACH POLICYJNYCH W KRAKOWIE.** Policja komunikuje: Dekretem Pana Ministra Spraw Wewn. przeniesieni zostali dla dobra służby nadkomisarz Leopold Maruniak, komendant policji miasta Krakowa do wojewódzkiej komendy policji w Krakowie na stanowisko nadkomisarza inspekcyjnego, zaś nadkomisarz inspekcyjny w wojewódzkiej komendzie policji Wojciech Stano na stanowisko komendanta policji miasta Krakowa.

— **ESPERANTO W POLICJI.** Onegdaj z okazji pobytu w Krakowie inspektora policji p. Ludwikowskiego, delegata komendy głównej w Warszawie, odbył się w krakowskiej komendzie wojewódzkiej policji przy ul. Siemiradzkiego popis uczniów szkoły policyjnej z języka esperanckiego, z pomyślnym wynikiem.

— **SEKCJA LOTNICTWA SANITARNEGO** przy wojewódzkim komitecie Ligi Obrony Powietrznej Państwa została utworzona dla uruchomienia lotniczej służby zdrowia w obrębie województwa krakowskiego przy pomocy samolotów sanitarnych. Korzyści wynikające z transportowania rannych i chorych samolotami w porównaniu z przewiezieniem ich innymi środkami lokomocji są nieocenione w wypadkach konieczności szybkich zabiegów lekarskich. — Pierwsze posiedzenie sekcji odbędzie się w dniu 22 bm. o godz. 18-tej w sali konferencyjnej województwa.

— **FUNDACJA IM. LIEBLINGA.** Zmarły w Krakowie przed laty błp. S. Liebling zapisał swoją realność przy ul. Zielonej na cele fundacji dla żywienia i okrywania ubogich dzieci szkolnych, a realność przy ul. Jasnej na założenie zakładu dla wykształcenia dziewcząt w gospodarstwie domowem. Na onegdajszem posiedzeniu kuratorji tych fundacyj złożył przewodniczący Dr Landau sprawozdanie z czynności kuratorji za rok 1926, poczem po przyjęciu do wiadomości sprawozdania uchwalono w myśl aktu fundacyjnego przyznać z dochodów tych realności subwencje stowarzyszeniom, wysyłającym dzieci szkolne na kolonie wakacyjne, tudzież rozdającym dzieciom odzież i obuwie.

— **TRANSPORTY WĘGLA NA WISLE.** Wczoraj rano przybyły Wisłą do Krakowa dwie „berlinki" „Slązaczka" i „Krakowianka", olbrzymie łodzie żelazne, naładowane węglem. Po kilkugodzinnym postoju w przystani na placu Groble, „berlinki" popłynęły w dół Wisły. Na łodziach umieszczone były flagi o barwach państwowych.

— **NIEUDAŁE WŁAMANIE.** Benjamin Silberman, zam. przy ul. Grodzkiej l. 60 zgłosił do policji, że dnia 17 bm. około godz. 8 usiłowano się włamać do jego biura spedycyjnego w tym domu przez wycięcie otworu w filunku drzwi. Sprawcy, widocznie jednak zostali spłoszeni, gdyż nie dostali się do wnętrza.

— **SPLONĘŁA SZOPA.** We czwartek o północy wybuchł pożar przy ul. Wieczystej l. 49, gdzie spaliła się szopa, własność Władysława Kalczyńskiego, zam. w Rakowicach. Przybyła na miejsce straż pożarna ogień ugasiła. Szkoda wynosi około 300 zł. Przyczyną pożaru było najprawdopodobniej nieostrożne obchodzenie się z ogniem.

Zaniepokojenie w Paryżu z powodu akcji Włoch w Albanji

(Telegram własny „Nowego Dziennika“)

Paryż, 18 3. (P.) Wedle wiadomości nadeszłych tutaj z Triany, przybyły tam ostatnio 4 krążowniki włoskie z liczną załogą. Cała załoga ma być wysadzona na ląd i przeznaczona będzie do ochrony bezpieczeństwa Achmeda Zogu, znienawidzonego w Albanji i uważanego za zdrajcę.

W paryskich kołach politycznych śledzą z dużem zaniepokojeniem przebieg spraw w Albanji. W szczególności zachodzi obawa konfliktu włosko-jugosłowiańskiego z powodu akcji włoskiej w Albanji. Konflikt ten mógłby w konsekwencji doprowadzić nawet do rozbicia małej ententy.

Przed decydującą walką o Szanghaj

Londyn, 18 3. PAT. Według wiadomości otrzymanych z Szanghaju wojska kantońskie rozpoczęły skoncentrowany atak na Nankin, uważany za klucz do opanowania Szanghaju. Główne siły armji południowej uderzają na odcinek między Wa a jeziorem Tai-Hu. Mimo tych niesprawdzonych alarmujących wiadomości oraz teroru strajkowego w Szanghaju panuje naogół spokój.

—o—

Strajk generalny w Szanghaju

(Telegram własny „Nowego Dziennika“)

Londyn, 18 3 (L) Z Szanghaju donoszą, że centralny związek robotniczy ogłosił odezwę wzywającą do strajku powszechnego, który rozpocząć się ma w dniu dzisiejszym i trwać będzie aż do chwili wkroczenia do miasta wojsk kantońskich. Strajk ma charakter wyłącznie polityczny.

Zmiana podkładów kolejowych w całej Polsce

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 18 3 Sin. W obrębie wszystkich 10 dyrekcyj kolejowych rozpoczęto wymianę podkładów kolejowych w ilości blisko 5 miljonów sztuk. Lasy państwowe dostarc[illegible]00 tysięcy. Resztę podkładów państwo zakupi w lasach prywatnych.

Antypolski film propagandowy dozwolony w Niemczech

Berlin. 18 3. PAT. Najwyższa izba cenzury filmowej uchyliła w dniu wczorajszym zakaz wyświetlania propagandowego filmu antypolskiego, obrazującego walkę o G. Śląsk. „Vorwaerts“ w związku z tem pisze, że podział G. Śląska uznawany jest zgodnie przez wszystkich Niemców za niesprawiedliwy, ale podnoszenie tej kwestji na filmie propagandowym jest błędem politycznym.

Majątek angielski skonfiskowany w Rosji

(Telegram własny „Nowego Dziennika“)

Londyn, 18 3. (L) W odpowiedzi na interpelację w izbie gmin oświadczył sekretarz stanu Lampson, iż wartość własności handlowych i przemysłowych i fabrycznych obywateli angielskich, które zostały skonfiskowane przez rząd sowiecki wynosi 180 milj. f. szt. Na pytanie pod jakiemi warunkami rząd angielski byłby gotów do wznowienia rokowań w tej sprawie, oświadczył przedstawiciel rządu, że rząd angieski oczekuje propozycji rządu sowieckiego, która jednakże dotychczas nie nastąpiła.

Szczegóły ustawy antystrajkowej w Anglji

Londyn, 18 3, PAT. Po długich dyskusjach opracowany został wreszcie projekt rządowy w sprawie zmiany angieskiej ustawy o związkach zawodowych (donieśliśmy o tem wczoraj w telegramie z Londynu. — Red.) Będzie on w najbliższych dniach przedłożony parlamentowi. Projekt zabrania strajku generalnego, jako aktu nielegalnego spisku, dalej zabrania ustawiania posterunków strajkowych i pobierania wkładek przymusowych od członków związków na rzecz stronnictw politycznych. — Wkładki polityczne związków zawodowych mogą być tylko wyłącznie dobrowolne. Następnie zakazuje ustawa związkom urzędniczym i pracownikom państwowym przyłączania się do tych organizacyj zawodowych, które mają zabarwienie polityczne.

— WYSTĘP KRAKOWIANINA W PARYŻU. Dnia 22 bm. odbędzie się w sali Erarda w Paryżu recital młodego, niezwykle utalentowanego pianisty. p. Karola Kleina, Krakowianina, syna znanego kupca tutejszego.

Podpisanie układu handlowego francusko-niemieckiego

Paryż. 18. 3. PAT. Delegacje francuska i niemiecka prowadzące rokowania handlowe podpisały wczoraj protokół ustalający ogólne zasady stosowania ostatecznego układu, który przyznawać będzie klauzule największego uprzywilejowania dla produktów francuskich oraz zatwierdzać będzie zniżkę taryfy dla produktów niemieckich.

Pierwszy występ min Keudella w Reichstagu pozostawił wrażenie niezbyt korzystne

Berlin. 18. 3. PAT. Na wczorajszem posiedzeniu Reichstagu, na którem dyskutowany był budżet minister spraw wewnętrznych von Keudel, o którego stronnictwo lewicowe toczyło przez pierwsze tygodnie, urzędowanie nowego gabinetu zaciętą kampanję. „Vossische Ztg“ pisze, że przemówienie ministra trwało zaledwie 15 minut. Cały Reichstag zdziwiony jest niezwykle płytkiem i powierzchownem ujęciem mowy ministra, który posiłkował się zużytemi już ogólnikami.

Antyżydowska agitacja czeskich faszystów

Praga, 18 3 ŻAT. W związku z uwolnieniem przywódcy faszystów czeskich generała Gajdy faszyści czescy urządzili szereg demonstracyj, prowadząc agitację bojkotową antyżydowską Na sklepach żydowskich porozklejano odezwy z napisem: Żyd, Żyd, Żyd! i hasłem faszywskiem: pięść przeciw pięści!

„Dybuk“ Anskiego w królewskim teatrze w Londynie

Londyn, 18 3. ŻAT. „Dybuk“ Anskiego grany był ostatnio w Leeds, gdzie wywołał wielkie zainteresowanie. „Dybuk“ ma być órwnież wystawiony w królewskim teatrze w Londynie. Próby są w pełnym toku. Role główne będą grane przez najlepszych artystów.

Wspólna konferencja krajów arabskich w sprawie jednolitego systemu wychowania

Jerozolima, 18 3. ŻAT. Jak donoszą, rząd Iraku prowadzi rokowania z innymi krajami arabskimi w sprawie ujednostajnienia arabskiego systemu wychowawczego. Ma być zwołana konferencja, w której obecni będą przedstawiciele wszystkich krajów arabskich. Konferencja ta odbędzie się prawdopodobnie w Palestynie, która ze względu na położenie gospodarcze jest najbardziej dogodnym punktem.

Stosunki polsko-niemieckie.

Przewodniczącym Mieszanego Trybunału Polsko-Niemieckiego mianowany został znany adwokat genewski i przewodniczący Wielkiej Rady kantonu genewskiego Paul Lachenal, którego podobiznę powyżej zamieszczamy.

Hojne dary na rzecz Z.F.N. w Palestynie

Jerozolima, 18 3. ŻAT. Jeden z zamożniejszych mieszkańców Tel Awiwu ofiarował na rzecz Funduszu Narodowego swój dom i grunt wartości 2 tysięcy funtów zastrzegając sobie jedynie prawo dożywocia. Wypadki takie zdarzają się w ostatnich czasach dość często. Cały szereg osób zgłasza się ostatnio z podobnemi propozycjami do Funduszu Narodowego.

Przed wyborami do samorządów w Jerozolimie i Hajfie

Jerozolima, 18 3. ŻAT. Listy wyborcze do rady miejskiej w Jerozolimie zostały zamknięte. Prawo wyborcze przysługuje w Jerozolimie 1463 Muzułmanom, 1227 Żydom i 830 chrześcijanom. W Hajfie również zamknięto listy. Prawo wyborcze przysługuje 1915 Muzułmanom, 1856 chrześcijanom, 819 Żydom.

Poświęcenie statku nadpowietrznego „Miasto Jerozolima“

Jerozolima, 18 3 ŻAT. Dziś odbyło się uroczyste poświęcenie wielkiego statku nadpowietrznego „Miasto Jerozolima“, który odbywa obecnie swą pierwszą podróż z Anglji na wschód i ma służyć do utrzymania stałej komunikacji na linji Kairo-Karachi. Aktu poświęcenia dokonał wysoki komisarz lord Blumer.

Represje przeciwko hakenkreuzlerowskim studentom na wiedeńskiej eksportówce

Wiedeń, 18 3. ŻAT. Dyrektor wyższej szkoły dla handlu zagranicznego Grinsler wydał cały szereg zarządzeń przeciwko studentom nacjonalistycznym. Między innymi odebrano im lokale w gmachu akademji aż do chwili, gdy dadzą dostateczną gwarancję, że spokój na uniwersytecie będzie zachowany.

Znamienny objaw

Moskwa, 18 3. ŻAT. Zgodnie z danemi zebranemi przez władze państwowe, liczba Żydów pozbawionych prawa wyborczego podczas ostatnich wyborów do sowietów wynosiła 27.8 procent wyborców. W niektórych miasteczkach dochodziła nawet do 40 procent. W porównaniu z rokiem zeszłym liczba Żydów pozbawionych prawa wyborczego wzrosła o 10.2 procent, w niektórych miejscowościach nawet o 22 procent. Podczas gdy Ukraińców wzrosła zaledwie o 2 i pół procent a Rosjan o pół procent.

HOFFMAN i Ska GÓRNOŚLĄSKA HUTA SZKŁA
W ORZESZU
dawniej Śląska Fabryka Szkła w Orzeszu

zawiadamia, że po przebudowie pieców najnowszej konstrukcji podjęła fabrykację i wyrabia

szkła dęte wszelkich gatunków

jak: butelki, flakony na perfumerje, szkła apteczne i inne gatunki, wyłącznie ze szkła białego. Na żądanie wysyła się wzory. Wysyłka każdej ilości po cenach fabrycznych konkurencyjnych. Na Górnym Śląsku z dostawą na miejsce.

Żądać wszędzie!

RINGOLIN

Żądać wszędzie!

Rok założenia 1841

najtrwalszą i najpiękniejszą farbą emaljową w świecie, nadając powierzchniom wygląd porcelany. — Jest najlepszą farbą do mebli, drzwi, okien, podłóg itp. **„Ringolin“** biały zawsze utrzymuje swój olśniewająco biały kolor i połysk. — Poleca się P. T. Gospodyniom, przy odświeżeniu mieszkań zwracać uwagę, by do tego celu używany był **„Ringolin“** w oryginalnem opakowaniu.

„Ringolin“ jest do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych składach farb

---

Kupuję garderobę męską używaną. Zawiadomienie pocztówką lub ustnie, Schmaus. Kraków, Szeroka 22.

B. Sek. Państ. Szpit. św. Łazarza w Krakowie

Dr. med. H. Weinberg

osiedlił się w Katowicach, Dyrekcyjna 6, I. p. i ord. w chorobach kobiecych i położnictwie od 10—12 i 3—5.

Przełożeństwo izr. Gminy wyznaniowej w Gorlicach ogłasza niniejszem

KONKURS
na posadę rabina w Gorlicach

Wymaganem jest:

1) Obywatelstwo Polskie.
2) Nieprzekraczalny 50 rok życia.
3) Świadectwo rabinackie התרות הוראה od trzech autoryzowanych rabinów.
4) Świadectwo ukończonej 7-klasowej szkoły wydziałowej.
5) Znajomość języka hebrajskiego i polskiego w słowie i piśmie.
6) Curriculum vitae, jego działalność na polu judaistyki i rabinackiem.

Pobory i inne warunki wedle umowy.

Podanie z załączonemi dokumentami nadesłać do końca czerwca 1927.

Przełożeństwo izr. Gminy wyznaniowej w Gorlicach.

Baczność Pensjonaty!

Urządzenia kuchenne wszelkiego rodzaju, oraz porcelanę, szkło, nakrycia stołowe i t. p. na bardzo dogodnych warunkach. — **Ceny zniżone od 30—50 procent.** — Dom Towarowy, Kraków, Bracka 13.

Kasy pancerne i kasetki stalowe

poleca:

S. Sattler, Stradom 18. Tel. 4751.

DOM BANKOWY ALOJZY FRÖHLICH

Rok zał. 1901 RZESZÓW Rok zał. 1201

przeprowadza wszelkie w zakres domu bankowego wchodzące transakcje

---

Energiczny, przedsiębiorczy

lat 37, zdolny **urzędnik-organizator, pracujący samodzielnie, poszukuje posady.** Najlepsze referencje. Łaskawe zgłoszenia pod „A. C.“ do Biura Stattera, Kraków, Rynek 8.

WAPNO

pierwszorzędne, czyste, grube, zupełnie białe **specjalne do bielenia** dostarcza bezzwłocznie, tanio

J. Holländer, Kraków, Dietla 95.

Na cel Machzike-Cholim

szacuje brylanty, perły, srebro, złoto i biżuterję SINA HERZOG, **zakład jubilerski w Krakowie, ul. Krakowska 10.**

„Jahra“ **FIGOL**

Idealny środek przeczyszczający bezbolesny, smaczny dla dzieci i dorosłych.

Laboratorjum chemiczno-farmaceutyczne APTEKI F. GRALEWSKIEGO, KRAKÓW.

FILCE

do celów techn., siodlarskie, obuwiane, kapelusze po cenach fabrycznych polecają

I. EICHENBAUM i F. FEIGENBAUM.
Warszawa, Franciszkańska 22 (w podwórzu). Tel. 404-79

Zawiadamiam, że otworzyłam

KOLEKTURĘ LOTERJI PANSTWOWEJ

w Krakowie, przy ul. STAROWIŚLNEJ 10

LOSY I. KLASY są już do nabycia

Główna wygrana 600.000 Zł

Co drugi los wygrywa.
Wygrane powiększone z 12 milj. **na 16 milj. Zł**

M. Ringel, Starowiślna 10.

BLEDNICĘ

niedokrwistość usuwa działa wzmacniająco, odżywczo, podnieca apetyt, nieoceniony środek dla rekonwalescentów

Mra Krzysztoforskiego Wino chinowo-żelaziste

na maladze hiszpańskiej. — **Do nabycia we wszystkich aptekach i drogerjach** — Cena za Fl. 4·25 Zł, pół 2·40. We własnym interesie żądać wyraźnie **Mra Krzysztoforskiego Wino chinowo-żelaziste.**

Laborator. chem.-farm. Mr. M. Krzysztoforski, Tarnów.

SLIWOWICA PASCHALNA

כשר של פסח

naturalna stara wysokostopniowa, niebywałej jakości z atestem rabinatu krak. do nabycia:

W GORZELNI SLIWOWICY

T. Immerglücka

Kraków, Prądnik Czerwony. Tel. 3810.

Ceny konkurenc.— Zastępcy poszukiwani

JAŚNIEJ SŁOŃCA

NAJLEPSZA ZAPRAWA DO PODŁÓG

ODŚWIEŻA ZNISZCZONE POSADZKI, LINOLEUM I FARBUJE MOMENTALNIE BIAŁE PODŁOGI NA MAHOŃ LUB ORZECH CIEMNY

Fabryka „Mary“, Warszawa, Zajączkowska 9.

CZEKOLADA

ANGLAS

KAKAO

REPREZENTACJA: E. MÜLLER
KRAKÓW XXII. Brodzińskiego 1

RADIO

Aparaty detektorowe, detektory, kryształy w największym wyborze po cenach konkurencyjnych

poleca:

Feliks Laksberger. Kraków, ul. Gertrudy 7. Tel. 494

Nakładem Okręg. Związku Kas Chorych w Krakowie wyszła z druku

Ustawa o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby z 19 V. 1920 Nr. 44

z obowiązującemi rozporządzeniami i wyjaśnieniami Ministerstwa pracy i opieki społecznej (IV—234), w opracowaniu Leontyny Frankowskiej, referendarza Głównego Urzędu Ubezpieczeń w Warszawie. Cena zł. 7. — Do nabycia w księgarniach lub wprost w Okręgowym Związku Kas Chorych w Krakowie, ul. Batorego 5.

Większa fabryka czekolady

przyjmie zdolnego i ruchliwego młodego ajenta

jako subzastępcę na miasto Kraków. Zgłosz. pod „Inteligentny“ do Biura Stattera, Rynek 8

„HIS MASTERS VOICE“ te 3 słowa są dla całej kuli ziemskiej rękojmią najprecyzyjniejszego, najczystszego i najwierniejszego oddania reprodukcji muzycznych, najsławniejszych artystów świata. Gramafon Co. Ltd. London. Generalny repr. na Polskę: **Józef WEKSLER,** Kraków, Floriańska 25. Warszawa, Marszałkowska L. 132. Lwów, Syktuska L. 2

Żądajcie wszędzie tylko aparatów i przyborów radjowych światowej marki „Tefag“

TEFAG

Aparaty detektorowe **„Tefag“** solidnie i pięknie wykonane **Zł 32 —**

3-lampkowe aparaty **„Tefag“** z użyciem głośnika. **Zł 150·—**

Przez Panie ulubione słuchawki **„Tefag“** niezwykle precyzyjne oddają doskonale głos i dźwięk **Zł 19·— i 22·—**

Głośniki **„Tefag“**
„Conus“ Zł 225·—
„Goliath“ „ 200·—
„Cornet“ „ 80·—
małe „ 45·—

Aparaty wielolampkowe **„Tefag“** wysokie i niskie wzmacniacze częstotliwości.

TEFAG

Kompletne i częściowe urządzenia
łazienkowe i toaletowe, rury zlewowe, gazowe i wodociągowe, łączniki i armatury w pierwszorzędnem wykonaniu

dostarcza odwrotnie z własnych składów w Krakowie i we Lwowie:

Tow. Kontynentalne dla Handlu Żelazem
KERN I SKA

w Krakowie	we Lwowie
Potockiego 8. — Tel. 181 i 4147.	ul. Kopernika 18. — Tel. 253.

Pallas Atena
Deserowa
Mleczna
Gorzka

Najprzedniejsze gatunki czekolady fabryki „Optima" S. A. Kraków.

PUDER i MYDŁO DLA DZIECI BÉBÉ SZOFMANA
UZNANE ZA NAJLEPSZE.

Puder leczy wszelkie dolegliwości skóry, mydło zapobiega takowym, krem zaś stosuje się wówczas, gdy działanie samego **tylko pudru Bebe** okazało się niedostateczne

ALBORIL
Najprzedniejsze mydło pachnące do prania i do mycia

DROBNE OGŁOSZENIA

GRAMOFONY i patefony zagraniczne tanio i na dogodnych warunkach: Kraków, Szpitalna 4, w podwórzu. 451

SERPOL, Kraków XXII, Nadwiślańska, dostarcza uznane za najlepsze serki ołomunieckie (kwargle) już od 3 groszy.

ZAKŁAD rysowniczy i haftów ręcznych Izak Franzblau, Kraków, Grodzka 71, w podwórzu.

DYWANY, ceraty, linoleum, chodniki, kapy na łóżka, firanki, płachty i płótna nieprzemakalne, artykuły gumowe, przybory podróżne i tapicerskie poleca najtaniej hurtownie i częściowo P. Müntz, Kraków, ul. Bożego Ciała 19. Filja: Rynek gł. 5 (róg Siennej). Dla P. T. Urzędów, hoteli i pensjonatów specjalny rabat.

DLA PT. URZĘDNIKÓW ulgi w spłatach. Kohn i Heneberg — (dawniej Lotti Korall) — Kraków, Grodzka 9 — poleca w wielkim wyborze suknie wizytowe, wieczorowe, — garderobę dziewczęcą i chłopięcą, ubrania sweatrowe, żakiety włóczkowe, pulowery — oraz wyroby pończosznicze.

FIRANKI od najtańszych do najwykwintniejszych, — story od 15 zł. — kapy od 35 zł. — trzyczęściowe od 20 zł. — poleca wytwórnia firanek, Podgórze. ul. Traugutta 15, II. piętro.
Wykonuje się również haftem ręcznym i maszynowym z powierzonych materjałów.

MIESZKANIA 4-ro pokojowego w Podgórzu poszukuję za wysokiem odstępnem, wprost od gospodarza. Zgłoszenia pod „800 d." do Adm. „N. Dziennika".

DACHÓWCZARKI z podkładkami do wyrobu dachówek cementowych, model odpowiedni, sprzeda okazyjnie: Dawid Jassy. Mielec.

POSZUKUJĘ chłopca kwalifikowanego do składu farb M. Reches, Karmelicka 10.

POSZUKUJE SIĘ buchaltera wyznania mojż., z praktyką bankową. Świadectwo wymagane. Oferty podać: Bank Ludowy w Krośnie.

BUCHALTER BILANSISTA z długoletnią praktyką handlową i bankową, zaufana siła, poszukuje zajęcia na pół dnia lub na godziny, za skromnem wynagrodzeniem. — Zgłoszenia pod „Skromny" do Adm. „Nowego Dziennika".

DYWANY perskie, smyrnejskie, sumaki, karamoni naprawia pracownia artystyczna Henryka Bobera, Kraków, Wielopole 12.

POSZUKUJE SIĘ kantorzystki, biegle stenografującej, zdolnej, do prowadzenia ksiąg i załatwiania korespondencji polsko-niemieckiej. Zgłoszenia: Finker, ul. Dietla 29, między godz. 3—4.

3.000 DOLARÓW włożę w rentowne przedsiębiorstwo. Zgłoszenia pod „Ska Handlowa lub Przemysłowa" do Adm. „N. Dziennika".

POSZUKUJĘ posady inkasenta w jakiemkolwiek przedsiębiorstwie lub agenta podróżującego (niefachowy). Na żądanie złożę kaucję. Zgłoszenia do Adm. „N. Dziennika" pod „R.".

DO NATYCHMIASTOWEGO wstąpienia poszukuje się ekspedjenta z działu konfekcji damskiej: Salamon Lermer, ul. Grodzka 33, w podworcu.

BEZDZIETNE małżeństwo poszukuje stróżostwa. Wiadomość: Sebastjana 34, u dozorcy.

NAJNOWSZE wzory (kłute) wysyłam na prowincję po najniższych cenach: Zakład rysowniczy. Kraków, Bonifraterska 3. I. piętro.

„Marka światowej sławy"

Dla zdrowia dzieci!
przez powagi lekarskie zalecany.
HAYA PUDER ANTISEPTYCZNY
i MYDŁO HYGIENICZNE
dla niemowląt i dzieci

Tysiące podziękowań! Ostrzega się przed naśladownictwami!
Dlatego żądać należy wszędzie tylko PUDRU HAYA
S. HAY, aptekarz. **LWÓW**

DŁUGOLETNI administrator domów w Krakowie, obeznany doskonale z odnośnemi ustawami, przyjmie administrację domów. Zaniedbane domy doprowadza do zupełnego porządku. Zgłoszenia pod „Zaufania godny" do Adm. „N. Dziennika".

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ? Musisz ukończyć kursa fachowe korespondencyjne prof. Sekułowicza. Warszawa, ul. Żórawia 42. Kursa wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach. Po ukończeniu świadectwo. **ŻĄDAJCIE PROSPEKTÓW!**

FIRANKI, story, kapy i bieliznę wykonuje pierwszorzędnie pracownia haftów, endlowanie po 15 groszy za metr, mereżkowania i szycia bielizny. Kraków, Sebastjana 36.

MELOMANI! Bogaty wybór nut klasycznych, pedagogicznych, nowoczesnych i szlagierów w nowo otwartej wypożyczalni „Symfonja", Sławkowska 23.

PODRÓŻUJĄCYCH, którzyby dołączyć mogli do swych kolekcji płaszcze gumowe, proszę złożyć oferty do Biura ogłoszeń Stattera, Kraków, Rynek 8, pod „Dobry zarobek".

KUPIĘ telefon z numerem. Zgłoszenia pisemne pod „Telefon" do Biura Stattera, Rynek 8.

OSTATNIE MODELE!
GARNITURY KLUBOWE
najkorzystniej tylko wprost u wytwórcy
M. BARDACH
Kraków, **Florjańska 16**
Ceny niskie. Warunki b. dogodne

Na nadchodzący sezon odświeżania mieszkań
polecam
P. T. Publiczności swój bogato zaopatrzony magazyn
TAPET
hurtownia papieru i przyborów piśmiennych
SZ. NEUMANN, Dietlowska 55, tel. 1019.
UWAGA! Pominąwszy zalety praktycznego zastosowania, t. j. zaoszczędzenia niszczenia mebli oraz rujnacji mieszkania, tapetowanie pokoji jest bardzo tanie, gdyż kosztem zaledwie kilkunastu złotych można już u mnie nabyć tapety na cały pokój.

Redaktor naczelny: Dr. W. Berkelhammer. — Red. odpow. Zygfryd Moses. — Nowa Drukarnia Dziennikowa, Kraków, Orzeszkowej 7.